

ANALÝZA FINANCOVÁNÍ OBCE BORŠICE

Bc. RADKA HIKLOVÁ

RADKA HIKLOVA

2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Radka HIKLOVÁ**
Osobní číslo: **M09906**
Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Analýza financování obce Boršice**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretickou problematiku územní samosprávy v systému veřejné správy se zaměřením na financování municipalit.

II. Praktická část

- Provedte trendovou analýzu financování obce Boršice od roku 2001 až po současnost.
- Provedte finanční analýzu hospodaření obce Boršice od roku 2001 až po současnost.
- Zhodnoťte výsledky analýzy obce Boršice a navrhněte způsob řešení případných nedostatků systému financování měst a obcí ČR.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] MARKOVÁ, H. Finance obcí, měst a krajů. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Orac, 2000. 190 s. ISBN 80-86199-23-1.
- [2] PEKOVÁ, J. Hospodaření obcí a rozpočet. 1. vyd. Praha: Codex Bohemia, 1997. 289 s. ISBN 80-85963-34-5.
- [3] PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. Veřejná správa a finance. 1. vyd. Praha: Codex Bohemia, 1998. 302 s. ISBN 80-85963-85-X.
- [4] PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [5] WOKOUN, R. a kol. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 4. vyd. Vydavatelství a nakladatelství. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. 447 s. ISBN 80-86473-80-5.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jiří Macháček
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: 28. března 2011

Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2011

Ve Zlíně dne 28. března 2011

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí:
 - bez omezení;
 - pouze prezenčně v rámci Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 2.5. 2011

Kellor

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k vyšší výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Jako téma diplomové práce jsem si vybrala „ Analýza financování obce Boršice“. Teoretická část obsahuje základní terminologii ve veřejné správě a základní informace o finančním systému územní samosprávy a návrh projektu na volnočasové sportovní centrum - Boršice. Dále následuje trendová analýza financování a finanční analýza hospodaření obce Boršice od roku 2001 až po současnost. Závěr práce představuje zhodnocení výsledků analýzy obce Boršice.

Klíčová slova: analýza financování obce, Boršice, finanční systém územní samosprávy, trendová analýza, finanční analýza

ABSTRACT

The main topic of my dissertation is: The Financial analysis of Borsice. The theoretical part of this dissertation includes fundamental terminology of public administration and essential information about the financial system of municipal authorities and the project proposal of leisure and sport centre in Borsice. Next part of this study examines the financial trend analysis and the financial analysis of economical department of Borsice from 2001 till present. The conclusion of this study evaluates the findings of the financial analyses of Borsice.

Key words: The Financial analysis of Borsice, The financial system of municipal authorities, The financial trend analysis, The Financial analysis

Děkuji touto cestou Ing. Jiřímu Macháčkovi, za odborné vedení, rady a připomínky, který mi byly poskytnuty k vytvoření této diplomové práce. Současné poděkování patří panu Ing. Romanovi Jílkovi - starosta obce Boršice, který mně ochotně poskytl bližší informace o obci a paní Gottwaldové, která pracuje na matrice, dále bych touto cestou chtěla poděkovat paní Svobodové - hlavní účetní obce Boršice - za poskytnuté rady a informace při vypracování této diplomové práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická

nahraná do IS/STAG jsou totožné

OBSAH

TEORETICKÁ ČÁST	13
1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA V SYSTÉMU VEŘEJNÉ SPRÁVY	14
1.1 VEŘEJNÁ SPRÁVA	14
1.2 SUBSYSTÉM - STÁTNÍ SPRÁVA.....	14
1.3 SUBSYSTÉM - SAMOSPRÁVA	14
1.4 ZÁKLADNÍ ÚZEMNÍ JEDNOTKA - OBEC	15
1.4.1 <i>Funkce obce</i>	15
1.5 MAJETEK OBCE V ČR.....	15
2 FINANČNÍ SYSTÉM ÚZEMNÍ SAMOPRÁVY	18
2.1 FINANČNÍ SYSTÉM NA ÚROVNI ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY.....	18
2.2 ROZPOČET OBCE.....	18
2.3 ROZPOČTOVÝ PROCES OBCE.....	19
2.3.1 <i>Vypracování návrhu rozpočtu obce</i>	22
2.3.2 <i>Schvalování</i>	25
2.3.4 <i>Rozpočtové provizorium</i>	26
PRAKTICKÁ ČÁST.....	27
3 ZÁKLADNÍ SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	28
3.1 POLOHA OBCE	28
3.2 OBYVATELSTVO.....	29
3.2.1 <i>Vývoj počtu obyvatel obce Boršice</i>	29
3.2.2 <i>Pohyb obyvatel</i>	30
3.2.3 <i>Struktura obyvatelstva</i>	31
3.2.4 <i>Vzdělanostní struktura - srovnání obcí Boršice a Polešovice</i>	31
3.3 BYDLENÍ.....	33
3.3.1 <i>Kvalita bydlení, vybavenost bytů</i>	33
3.3.2 <i>Nová výstavba</i>	34
3.4 TRH PRÁCE	35
3.4.1 <i>Sektorová zaměstnanost</i>	36
3.4.2 <i>Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity</i>	37
3.4.3 <i>Vyjíždějící do zaměstnání a škol</i>	37
3.5 ANALÝZA PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ	38
4 NÁVRH PROJEKTU NA VOLNOČASOVÉ SPORTOVNÍ CENTRUM - BORŠIC.....	40
4.1 VYHLÁŠENÍ VÝZVY	41
5 HOSPODAŘENÍ OBCE BORŠICE.....	43
5.1 PŘEHLED HOSPODAŘENÍ OBCE BORŠICE V LETECH 2000 - 2010	43
5.2 ANALÝZA VÝDAJŮ OBCE BORŠICE.....	48
5.3 ANALÝZA PŘÍJMŮ.....	52
5.3.1 <i>Analýza daňových příjmů obce</i>	55
5.3.2 <i>Vývoj daňových příjmů v ČR</i>	56
5.4 SDÍLENÉ DANĚ.....	61
5.5 SVĚŘENÉ DANĚ	64
5.6 DANĚ A POPLATKY Z VYBRANÝCH ČINNOSTÍ A SLUŽEB	65
5.7 NEDAŇOVÉ PŘÍJMY.....	67

5.8 KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	68
5.9 ANALÝZA DOTACÍ A TRANSFERŮ	69
6 NÁVRHOVÁ ČÁST.....	75
ZÁVĚR.....	80
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	84
SEZNAM GRAFŮ	85
SEZNAM TABULEK.....	86
SEZNAM OBRÁZKŮ	89
SEZNAM PŘÍLOH.....	90

Úvod

Jako téma diplomové práce jsem si vybrala „Analýza financování obce Boršice“. V obci Boršice žiji již 12 let a jsem ráda, že můžu bydlet v obci, která má dlouhodobou historickou a kulturní minulost. První písemná zmínka o Boršicích je z roku 1220. Dokumentem, v němž se o Boršicích mluví, je listina olomouckého biskupa Roberta ze srpna roku 1220 určená velehradskému klášteru. Biskup v ní potvrzuje darování desátků ze všech vesnic a dalšího majetku, který klášter vlastní nebo bude v budoucnu vlastnit. Mezi 21 výslovně jmenovanými vesnicemi jsou uvedeny i Boršice (Borsiz). Z výčtu vesnic zmíněné listiny však nevyplývá nic bližšího o starších osudech obce. Tento otazník nám poodhaluje falsum z poloviny 13. století (dříve mylně kladené k roku 1202), podle nějž Boršice koupil markrabě Vladislav za 50 hřiven stříbra od rytíře Přibyslava a daroval je klášteru. Znamená to, že vesnice existovala nejpozději na konci 12. století a byla zřejmě kolonizačního založení.

Význam Boršic byl před husitskými válkami potvrzen vznikem farnosti a kostela. Po přepadení Velehradu husity z Uherského Ostrohu 12. ledna 1421 byl jimi boršický kostel na zpáteční cestě vyloupen a vojsko zabilo i faráře, který se ukrýval ve vinohradech na "Hradové". Tento útok byl jen nepatrnou předzvěstí toho, co následovalo v 17. století za tureckých válek. Ves byla několikrát vypálena a zdevastované usedlosti bylo možné jen stěží udržovat. Obdobně jako na dalších panstvích docházelo ke sbíhání poddaných a značné migraci obyvatel. Vesnice byla později postupně obnovena přílivem nových lidí, jejichž počet během jednoho století stoupl na 907 osob. Tak jako další obce na klášterním majetku byly i Boršice známy svým vinařstvím. Tradice vinařství se dostala i do znamení na obecní pečeti. V roce 1820 dosáhly Boršice počtu 237 domů (jejich číslování bylo zavedeno za Josefa II.) Po správních reformách roku 1850 byly Boršice začleněny do politického a soudního okresu Uherské Hradiště.

V současné době je obec Boršice na dobré hospodářské úrovni. V současnosti nemá obec žádné finanční závazky. Obec Boršice v roce 2009 zaplatila splátky úvěru na výstavbu Domova pokojného stáří ve výši 2 miliony. V roce 2010 se uhradila poslední splátka úvěru ve výši 300 tisíc korun. Rozpočet na rok 2009 je upraven v důsledku finanční krize. Příjmy, které se předpokládaly hlavně z daní, byly kráceny cca o 15 %, což dělá cca 3 miliony ko-

run. V roce 2010 obdržela obec dotaci na ve výši 300 tisíc korun na opravu prvků dětského hřiště v prostoru letního kina. Celkové náklady byly 450 tisíc korun. V obci je snaha o opravy místních komunikací, opravu kanalizace, úpravu plynovodních přípojek a vodovodu.

Přestože je obec v dobré ekonomické situaci, nacházejí se v obci řada problémových míst. Jedním z nejdůležitějších problémů je, že se v obci nenachází tělocvična. Obec nemůže zajistit kvalitní výuky tělesné výchovy v Základní škole v Boršicích. Obec zajistila pozemky na výstavbu této tělocvičny, je zde již vypracována projektová dokumentace a je vydáno stavební povolení s nabytím právní moci. Předpokládaný náklad na výstavbu je cca 40 milionů korun. Obecní úřad požádal v roce 2008 z Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava o dotaci. Nebyli vybráni. V lednu 2010 má být vypsáno další kolo dotačního titulu ROP. Obec se snaží o získání financí z dotace se spoluúčastí obce.

Dalším problematickým místem je oprava Obecního úřadu Boršice. Po vybudování nového obchodu, na základě směnné smlouvy, předá JEDNOTA stávající objekt prodejny obci Boršice. V předstihu bylo požádáno o dotaci na úpravy obecního úřadu. Pro šum, který vznikl při rozhodování dotaci, byla tato přidělena do Boršic u Blatnice. Obecní úřad zajišťuje pro územní rozhodnutí projektovou dokumentaci, následně pro stavební povolení na úpravu Obecního úřadu v Boršicích. Předpokládá se změna umístění knihovny, zajištění bezbariérových přístupů, realizaci nové obřadní místnosti ve dvoře obecního úřadu a vybudování kluboven v podkroví. Zahájení úpravy objektu bude možné po zajištění dotací.

Dále se v letošním roce připravovaly akce, které nejsou akcemi Obce Boršice. Byla to oprava střechy na kostele svatého Václava v Boršicích. V roce 2008 farní rada nechala vypracovat posudek a projekt na opravu střešní konstrukce a krytiny na našem kostele. Předpoklad finančního nákladu – cca 2 miliony 500 tisíc korun. Jelikož obec Boršice je členem mikroregionu Buchlov a místní akční skupiny, mohla farnost požádat o dotaci na opravu kulturní památky. Žádost byla podána a zařazena k vyřízení, předpoklad dotací je ve výši 1 milionu 600 tisíc korun v příštím roce. Zbytek bude nutno zajistit z dalších dotací, případně z financí farního úřadu Boršice.

Obec Boršice je známa i svou kulturní činností - v lednu to byl krojový ples, v dubnu oslava osvobození obce a stavění máje, v červnu Den Boršic, slavnosti vína v září v Uherském Hradišti, rozloučení s předškoláky v mateřské škole, přivítání prvňáčků v základní škole.

Dále návštěvy našich občanů v domovech důchodců a v listopadu besedu s důchodci. Zahradkáři na Velikonoce pořádali košt vína, v listopadu slavnost martinského vína a v prosinci bude svěcení nového vína. Soubor Pentla třetí říjnovou sobotu pořádal slovácké hody s právem.

TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA V SYSTÉMU VEŘEJNÉ SPRÁVY

1.1 Veřejná správa

Veřejná správa je vykonávána ve veřejném zájmu, jsou jí zajišťovány, uskutečňovány a vykonávány veřejné záležitosti těmi, kteří tuto činnost uskutečňují jakožto právem stanovenou povinností, a to pouze v mezích stanovených zákony, přičemž její akty se mohou týkat i subjektů, které jí nejsou instančně, služebně nebo jinak podřízeny. Naproti tomu soukromá správa je vykonávána v zájmu soukromém, týká se soukromých záležitostí a nemá charakter veřejnoprávních povinností. Zavazovat může jen osoby, které jsou v zaměstnaneckém, členském či jiném specifickém vztahu. Pro soukromou správu a její výkon platí, že může vše, co zákon nezakazuje. [2]

Pojem veřejná správa bývá používán jednak ve smyslu materiálním (nebo také funkčním), jednak organizačním (institucionálním). V prvním případě jde o určení úkolů veřejné správy, okruhů jejich činností. V organizačním pojetí je veřejná správa vymezována s ohledem na to, kdo (který subjekt, orgán, úřad) ji vykonává. [2]

Veřejná správa lze chápat jako systém složený ze dvou základních subsystémů:

- státní správa
- samospráva. [2]

1.2 Subsystém - státní správa

Jde o označení pro tu část (subsystém) veřejné správy, jejíž výkon buď zajišťuje stát svými orgány, které pro tento účel zřídil, nebo kterou vykonávají jeho jménem subjekty (orgány), na něž výkon státní správy přenesl (např. územní samosprávné celky nebo soukromé fyzické a právnické osoby). Státní správa je označována jako správa přímá, protože je součástí výkonné moci náležející státu. To platí tam, kde ji vykonávají jak orgány státu, tak i jiné subjekty, resp. vykonavatelé, protože i pro ně platí to, co pro státní orgány.[4]

1.3 Subsystém - samospráva

Je správa, která je nezávislá na celku společenské organizace a je oddělena od státní správa. Nejobsáhlejším druhem samosprávy je územní samospráva. V moderní ústavnosti se vyvinulo právo územního společenství občanů na samosprávu, především na základním stupni -

obci a také na úrovni vyšších územních správních celků (např. krajů). Takto pojaté právo je v demokratických ústavách garantováno, a to i soudními zárukami (ústavním, popř. správním soudnictvím před neoprávněnými zásahy státní moci do samosprávných práv územních celků). Zvláštním druhem samosprávy je samospráva profesní a zájmové komory. K této formě samosprávy náleží profesní a zájmové komory, jakými jsou např. Advokátní komora, Česká lékařská komora, Česká lékařská komora, Hospodářská komora, Agrární komora, Notářská komora, jakož i živnostenská společenstva.[4]

1.4 Základní územní jednotka - obec

Obec je podle zákona o obcích (zákon č. 128/2000 Sb.) základním územním samosprávným společenstvím občanů a tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. [1]

1.4.1 Funkce obce

Obec plní tyto funkce vymezené příslušným zákonem - v ČR zákonem o obcích.

- vlastní samosprávné funkce, v ČR tzv. samostatná působnost obce v záležitostech, o kterých může samostatně rozhodovat, tzn. má určité pravomoce. Obec jako územní společenství občanů má právo na samosprávu, právo samostatně rozhodovat v mnoha oblastech veřejné správy. Obec vykonává veřejnou správu v samostatné působnosti, tzn. volené orgány obce (např. v ČR zastupitelstvo) rozhodují ve věcech územní samosprávy.
- přenesené funkce, v ČR tzv. přenesená působnost, v rámci vykonávání státní správy v tzv. smíšeném modelu místní správy. Např. v ČR obecní úřad vykonává v přenesené působnosti státní správy v rozsahu vymezeném zákonem o obcích. [5]

1.5 Majetek obce v ČR

V předmnichovské ČSR disponovaly obce i vyšší stupně územní samosprávy (tj. okresy, země) různým majetkem. Mezi obcemi však byly značné rozdíly, některé vlastnily rozsáhlý majetek, zejména nemovitý, jiné byly chudé. K 1.1.1950 byl obcím v ČR veškerý majetek znárodněn. Tento znárodněný státní majetek dostaly pak municipality (tehdy národní výbo-

ry) pouze do správy. Proto po roce 1989 bylo nutné vrátit obcím alespoň část majetku. Prodej majetku v rámci tzv. malé privatizace ovlivnil potencionální velikost majetku, který bylo možné převést z vlastnictví stát do vlastnictví měst a obcí. Opakovaně nezprivatizovaný majetek bylo možné převést do municipálního vlastnictví (například pro soukromé podnikatele neatraktivní majetek) a využít ho pro municipální podnikání. [3]

Obcí se vrátil majetek

- ze zákona
- rozhodnutím

Ze zákona se vrátil do vlastnictví obcí -

- tzv. historický majetek, tj. majetek, který u nás obce vlastnily ke 31.12.1949, a to nezastavěné pozemky (tzn. lesní pozemky, zemědělská půda, stavební aj. nezastavěné plochy), pozemky, které přešly po r. 1949 do vlastnictví ČSR a současně se na nich postavily stavby vlastnictví fyzických osob (obce musí nyní samy zabezpečit soulad vlastnického práva stavby a pozemku) a stavby a pozemky tvořící jeden funkční celek. Jestli došlo po roce 1989 k rozdělení obcí a vrátil se jim historický majetek, dělí se tento majetek mezi nové obce rovným dílem, jestliže naopak došlo po roce 1950 ke sloučení obcí, historický majetek bývalých obcí se vrátil současné (sloučené) obce. (Obce dostaly zpět do vlastnictví i nemovitý majetek, který vlastnily mimo své území.)

Obec jako vlastník majetku má právo

- držby majetku
- užívat majetek
- nakládat s majetkem, tzn. pronajímat majetek za úplatu, zapůjčovat majetek za úplatu, přenechat majetek do užívání za úplatu, přenechat majetek bezplatně do správy, darovat majetek, ručit majetkem (zástavní právo), prodat a nabývat majetek.[3]

Obec může rozhodovat o využití různých organizačně právních forem při nakládání s majetkem. Na využití vlastnických práv a hospodaření s majetkem má vliv:

- velikost a struktura majetku, jeho ocenění
- skutečný stav majetku a jeho soulad s přesnou evidencí a účetnictvím.

Obec může využívat svůj majetek:

- k zabezpečení veřejných statků pro občana (a může přenést práva na neziskové organizace, které obec zřizuje pro zabezpečování veřejných statků), majetek slouží veřejně prospěšným účelům, například budova a zařízení školy apod.
- k výkonu samosprávy, resp. veřejné správy (jako čistého veřejného statku), tzn. k výkonu samosprávních i přenesených funkcí (například budova a zařízení obecního úřadu apod.)
- k podnikání, a to různými formami, například majetek vložený do municipálních podniků, neziskových organizací, ale i do s.r.o. apod. [3]

2 FINANČNÍ SYSTÉM ÚZEMNÍ SAMOPRÁVY

2.1 Finanční systém na úrovni územní samosprávy

Územní samospráva zabezpečuje řadu úkolů, nejdůležitější však jsou úkoly ekonomické povahy, tzn. zabezpečení různých druhů veřejných statků. Důležitým nástrojem zabezpečování úkolů územní samosprávy a pro financování potřeb v lokálním a regionálním veřejném sektoru, ale i pro ovlivňování dlouhodobého sociálně ekonomického rozvoje v obcích, v regionu, jsou rozpočty jednotlivých článků územní samosprávy, popř. další mimorozpočtové účelové fondy. Finanční systém jednotlivých článků územní samosprávy tvoří její územní rozpočet a mimorozpočtové fondy, a to jak na municipální úrovni, tak na regionální úrovni. Je nedílnou součástí celkové finančního systému v příslušné zemi. Územní rozpočty, tzn. rozpočty obcí a vyšších stupňů územní samosprávy, stejně jako mimorozpočtové fondy jako decentralizované peněžní fondy na této úrovni, jsou součástí rozpočtové soustavy. [6]

2.2 Rozpočet obce

Rozpočet obce je decentralizovaným peněžním fondem, který se tvoří, rozděluje a používá na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Je účetní bilancí, která bilancuje příjmy a výdaje rozpočtu. Je rozpočtovým plánem na rozpočtové období (kalendářní rok), dále je nástrojem obecné politiky, který slouží ke splnění volebních programů. Hospodaření obcí během rozpočtového období je možné znázorňovat vztahem

$$F_1 + P - V = F_2$$

kde F_1 = stav peněžních prostředků na počátku roku, P = příjmy, V = výdaje, F_2 = stav peněžních prostředků na konci roku.

Jel-li $F_2 > F_1$, tzn. kladný přebytek, má obec finanční rezervu pro hospodaření v dalším rozpočtovém roce, je-li $F_1 > F_2$, hospodaření obce skončilo se schodkem, resp. obec musí hlídat další finanční prostředky, např. úvěr, na vyrovnávání rozpočtu jako bilance. Obec sestavuje svůj rozpočet, který bilancuje příjmy s výdaji potřebnými na zajištění potřeb lokálního veřejného sektoru v příslušném rozpočtovém období. Dlouhodobým cílem hospodaření obce by tedy měl být vyrovnaný rozpočet, kdy $P = V$, případně přebytkový rozpočet, kdy $P > V$, a tvoří se tedy rozpočtová rezerva. Dlouhodobě schodkový rozpočet, kdy $P < V$, se musí vyrovnávat návratnými finančními prostředky, vede tedy k zadlužení obce a většinou k vážným problémům se splácením dluhu včetně úroků v dalších letech (tzv. dluhové služby). [5]

Každý územní rozpočet plní tyto důležité funkce:

- Alokační, která je na úrovni územních samosprávy rozhodující. Prostřednictvím finančních prostředků soustředěných v územním rozpočtu se financují různé potřeby v lokálním nebo v regionálním veřejném sektoru, resp. zabezpečování veřejných statků (např. i veřejnou zakázkou apod.).
- Redistribuční, jejíž využití na úrovni územní samosprávy je však omezené, zejména ve vztahu k sociálně slabším občanům, kdy na úrovni územní samosprávy se využívají zpravidla pouze sociální výpomoci (abstrahujeme od situace v ČR, kdy v rámci přenesené působnosti jsou některé obce kontaktním místem výplaty dávek státní sociální podpory a finanční prostředky na jejich výplatu dostávají účelově za státního rozpočtu). Relativně více se využívá na úrovni vyššího stupně územní samosprávy - prostřednictvím přerozdělování části finančních prostředků z rozpočtu regionu do rozpočtů obcí je možné ovlivňovat rovnoměrný ekonomický a sociální rozvoj v obcích na území regionu.
- Stabilizační, jejich využití na úrovni územní samosprávy je rovněž omezené, nicméně ve vyspělých. [5]

2.3 Rozpočtový proces obce

Prvotní fází rozpočtového procesu je sestavení návrhu územního rozpočtu. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů upravuje sestavení rozpočtu, přičemž akcentuje návaznost ročního rozpočtu na rozpočtový výhled, a také význam údajů z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria, jímž státní rozpočet určuje své vztahy k rozpočtům územních samosprávných celků, a dále též rozpočet kraje ve vztahu k rozpočtům obcí v kraji. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů považuje za obsah rozpočtu obce příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, není-li stanoveno, že probíhají mimo rozpočet. K tomu je dobré uvést, že územnímu samosprávnému celku je umožněno zřizovat peněžní fondy pro konkrétní účely, ale i bez konkrétního účelového určení. Lze tu spatřovat obdobu fondového hospodaření na úrovni státu (státní fondy), v tomto případě však na úrovni územních samosprávných celků.

V obcích tak nalezneme fondy rozvoje bydlení, apod. Zákon připouští financování těchto peněžních zdrojů zejména z následujících zdrojů :

- přebytků hospodaření z minulých let,
- příjmů běžného roku, které nejsou určeny k využití v běžném (rozpočtovém) roce,
- převodů prostředků z rozpočtu během roku do účelových peněžních fondů. [11]

Příjmy obcí

Mezi příjmy rozpočtu obcí patří:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle zákona příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila,
- příjmy z vlastní správní činnosti vč. příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena podle zvl. zákonů, zejména ze správních poplatků z této činnosti,
- příjmy z vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce podle zákona, není-li stanoveno jinak,
- výnosy z místních poplatků podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,
- výnosy daní nebo podíly na nich podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů,
- dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,
- dotace z rozpočtu kraje,
- prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí, jestliže jsou ze zákona příjmem obce,
- přijaté peněžité dary a příspěvky,
- jiné příjmy, které podle zvl. zákonů patří do příjmů obce.
- správní poplatek za vydané povolení k provozování výherních hracích přístrojů, vybraný obecním úřadem, který je příjmem obce ve výši 50 % (zbyváající část je odvedena obecním úřadem na účet státního rozpočtu),

- mohou být použity prostředky poskytnuté prostřednictvím Národního fondu,
 - k úhradě potřeb obce mohou být použity také návratné zdroje,
 - ke krytí dočasného časového nesouladu mezi čerpáním rozpočtovaných výdajů a plněním rozpočtových příjmů určených k jejich úhradě může být použita návratná finanční výpomoc ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje nebo z rozpočtu jiné obce.
- [11]

Dominantními příjmy rozpočtů obcí jsou daňové příjmy, které tvoří v průměru více jak polovinu příjmové části rozpočtů obcí. Problematika svěřených daní a sdílených daní je velice rozsáhlá. Jaké daně jsou svěřené (výlučné) pro obce, tedy jejichž výnos plyne pouze do rozpočtů obcí, a které daně jsou sdílené, na jejichž výnosu se dle stanoveného podílu podílí více složek soustavy veřejných rozpočtů, stanoví zákon o rozpočtovém určení daní, který v poslední době doznal zásadních změn. Další významnou částí rozpočtů obcí jsou dotace, které vyjadřují finanční vztah k ostatním článkům soustavy veřejných rozpočtů, a které tvoří přibližně třetinu rozpočtu obcí. Další příjmy rozpočtů jsou kapitálové a nedaňové příjmy, které budou strukturu doplňovat. [6]

Výdaje obcí

Mezi výdaje rozpočtu obce sloužící k úhradě veškerých potřeb a činností obce zahrnujeme :

- závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony,
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejm. výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem,
- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila,
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležících jejich vlastníkům,

- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
- jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitní účely,
- splátky půjček, úvěrů a návratných výpomocí a splátky jistiny vlastních dluhopisů, apod. [11]

2.3.1 Vypracování návrhu rozpočtu obce

Práce na přípravě by měly být zahájeny vždy v roce předcházejícím rozpočtovému roku, obvykle v jeho druhé polovině. Tato fáze se jeví jako nejsložitější a nejkomplicovanější. Jak bylo uvedeno, kvalita rozpočtu, jeho splnění, výše odchylek skutečného hospodaření proti schválenému rozpočtu závisí na kvalifikovaném odhadu :

- příjmů rozpočtu, zejména daňových ze svěřených a sdílených daní, dotací ze státního rozpočtu nebo rozpočtu územního samosprávného celku vyššího stupně,
- výdajů rozpočtu, tedy budoucích potřeb investičních i neinvestičních,
- výdajů na financování nových potřeb, kde bude odhad vskutku nejsložitější, protože nebude možné vycházet ze skutečnosti minulých let,
- předpokládaného vývoje inflace a jeho vlivu na příjmy a výdaje, a také legislativní změny,
- nejistot, které jsou způsobeny nenadálými změnami rozpočtu během roku ovlivněnými mimořádnými situacemi jako jsou přírodní katastrofy, vývoj ekonomiky, apod. [6]

Při sestavování rozpočtu územního samosprávného celku je nutné mít na paměti, že očekávané příjmy a výdaje veřejných rozpočtů se člení podle stanovené klasifikace, které říkáme rozpočtová skladba. Rozpočtová skladba není předpisem o rozpočtovém hospodaření, ale je technickou klasifikací jednotlivých peněžních operací (rozpočtovaných a uskutečněných).

Nejprve bychom měli odlišit rozpočtovou skladbu, ve které je rozpočet obce schvalován, a rozpočtovou skladbu dle vyhlášky. Při pozorném čtení zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů zjistíme, že dle § 12 odst. 1 je sice rozpočet zpracován v třídění podle

rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí, ale ihned podle následujícího ustanovení § 12 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je rozpočet obce projednáván při jeho schvalování v třídění tak, aby schválený rozpočet vyjadřoval závazné ukazatele, jimiž se mají povinně řídit :

- výkonné orgány územního samosprávného celku a svazku obcí při hospodaření podle rozpočtu,
- právnické osoby zřízené nebo založené v působnosti územního samosprávného celku při svém hospodaření,
- další osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu.

Je na úvaze územního celku, jaké bude konkrétní rozčlenění rozpočtu obce při jeho projednávání. Rozpočtovou skladbu svého rozpočtu si může přizpůsobit svým potřebám, aby byl pro členy zastupitelstva obce a veřejnost srozumitelnější, přehlednější (samozřejmostí je zachování některých základních položek). Jedinou podmínkou je nutnost, aby vyjadřoval ony závazné ukazatele, kterými se musí řídit výše jmenované orgány či osoby. Tyto závazné ukazatele není možné překročit. O jejich změně rozhoduje orgán, který je stanovil, tedy zastupitelstvo obce.

Je-li návrh rozpočtu sestaven, pak proběhne jeho zveřejnění vhodným způsobem nejméně 15 dnů před projednáváním v zastupitelstvu příslušného územního samosprávného celku, o čemž již byla řeč výše. Vedle podoby rozpočtu obce, jenž je schvalován zastupitelstvem obce, musí být zpracován rozpočet obce v třídění podle vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů, která určuje jednotné členění pro všechny rozpočty v rámci rozpočtové soustavy, vč. územních rozpočtů. [6]

Rozpočtová skladba dle vyhlášky umožňuje třídění z hlediska :

- odpovědnostního,
- druhového,
- odvětvového,
- konsolidačního.

Jelikož odpovědnostní členění je určeno pro třídění příjmů a výdajů státního rozpočtu podle správců kapitol, je naprosto nevhodné, protože se týká ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy. Mnoho obcí a měst však odpovědnostní členění užívá podle kapitol, které si samy určí. Potom z takto schváleného rozpočtu je zpracována podrobná rozpočtová skladba dle členění druhového a odvětvového.

Naopak vhodným pro členění územních rozpočtů je druhové třídění. Výdajové druhy se člení na výdaje na nákupy, tedy výdaje, proti kterým stojí přímá protihodnota a dále výdaje na transfery, proti kterým přímá protihodnota nestojí. Příjmovým druhem jsou právní důvody platby, která plyne organizaci a v rámci nichž u příjmů za poskytnutí věcí, služeb, prací, výkonů a práv případně druh těchto věcí, služeb, prací, výkonů a práv a u příjmů z transferů druh přijímané podpory nebo zdroj z transferu.

Podle druhového třídění rozpočtové skladby se příjmy a výdaje člení do následujících tříd :

- daňové příjmy,
- nedaňové příjmy,
- kapitálové příjmy,
- přijaté transfery,
- běžné výdaje,
- kapitálové výdaje,
- financování.

Uvedené třídy jsou dále členěny do seskupení položek, podseskupení položek a jednotlivých položek. Pro lepší orientaci jsou jednotlivým položkám přiřazeny čtyřmístné číselné kódy, které slouží též pro identifikaci a přehlednost. Jak název napovídá, u odvětvového třídění jde o třídění příjmů a výdajů podle odvětví, které je pro účely rozpočtové skladby druhem činnosti, z které plynou příjmy nebo na kterou se vynakládají výdaje, nebo zaměření právního subjektu, který finanční prostředky, jež organizace získává jako příjmy, organizaci poukazuje nebo odevzdává nebo jemuž organizace finanční prostředky poskytuje za účelem jeho podpory. Toto členění se používá zejména pro třídění výdajů, a z příjmů pouze pro nedaňové a kapitálové příjmy obcí, krajů, Regionálních rad regionů soudržnosti a dobrovolných svazků obcí, s výjimkou příjmů ze splátek půjčených prostředků. [11]

Posledním členěním dle rozpočtové skladby je konsolidační třídění, kdy prvkem jsou tzv. záznamové jednotky. Smyslem konsolidace je očistit údaje rozpočtu nebo skutečnosti peněžních operací o vnitřní přesuny peněžních prostředků uvnitř jednotky, za kterou se operace sledují. Jinak řečeno pomocí konsolidace se eliminují v údajích o plánovaných nebo uskutečněných peněžních operacích ty operace, které nebyly přijaty jako příjem nebo výdaj v rámci příslušné rozpočtové jednotky. Nebývá prováděna při účtování peněžních operací, ale při sumarizaci těchto operací za určité časové období. [6]

2.3.2 Schvalování

Pokud je návrh rozpočtu územního samosprávného celku připraven, poté je schvalován volenými orgány příslušného územního samosprávného celku. Odmyslíme-li účast výkonného orgánu tohoto celku – rady, která vyplývá z § 102 odst. 1 zákona o obcích, podle něhož rada obce připravuje návrhy a podklady pro jednání zastupitelstva, a která patří spíše do fáze sestavování, pak nejdůležitější rozhodnutí o osudu připraveného návrhu rozpočtu závisí vždy na zastupitelstvu obce, jakožto nejvyšším orgánu obce.

Pravomoc zastupitelstva obce schvalovat rozpočet patří mezi taxativně vyjmenované (vyhrazené) dle § 84 odst. 2 zákona o obcích, které nemůže zastupitelstvo obce ani vlastní vůlí přenášet na jiné orgány, ledaže by tak stanovil zákon (čemuž v případě rozpočtu obce tak není). Podle zákona o obcích se připouští účast ještě jednoho orgánu územního samosprávného celku na schvalování rozpočtu tohoto celku, a to finančního výboru, který je obligatorně zastupitelstvem zřízen jako iniciativní a kontrolní orgán. Zákon sice ve vymezení pravomocí neupravuje jeho účast při přípravě a schvalování rozpočtu přímo, ale umožňuje, aby zastupitelstvo finanční výbor pověřilo plněním dalších úkolů ve finanční oblasti.

2.3.4 Rozpočtové provizorium

Není-li schválen rozpočet územního samosprávného celku před 1. lednem rozpočtového roku, potom se jeho rozpočtové hospodaření řídí v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria. Koncepce rozpočtového provizoria je u územních rozpočtů naprosto odlišná od státního rozpočtu. Není-li totiž schválen státní rozpočet, potom se rozpočtové hospodaření do přijetí nového státního rozpočtu a nabytí jeho účinnosti automaticky řídí objemem příjmů a výdajů státního rozpočtu schváleného na předchozí rozpočtový rok. Aby nastala tato situace, není nutné přijímat jakýkoliv jiný dokument, protože se dá předpokládat, že neshodla-li se Poslanecká sněmovna na státním rozpočtu, potom by mohlo být složité i přijímání provizorních pravidel hospodaření.

Naproti tomu pravidla rozpočtového provizoria, která jsou nutná k zajištění plynulosti hospodaření ve všech stupních rozpočtové soustavy, jsou na úrovni územních rozpočtů stanovována příslušnými zastupitelstvy těchto územních samosprávných celků, což jim je uloženo jako povinnost a musí projevit svoji vůli a o rozpočtovém provizoriu hlasovat a schválit jej v příslušném usnesení. O rozpočtovém provizoriu obce rozhoduje na svém zasedání zastupitelstvo obce. Rozpočtové příjmy a výdaje, které jsou uskutečněné v době rozpočtového provizoria, se po schválení rozpočtu obce stávají jeho příjmy a výdaji.

Užití institutu rozpočtového provizora je v praxi poměrně časté, jelikož samosprávy čekají na schválení státního rozpočtu, v němž je vyjádřen vztah k územním samosprávným celkům. Sám nejsem zastáncem provizorních řešení. Pokud nic nebrání schválení řádného rozpočtu obce, je zbytečné počátkem roku procházet provizorním obdobím. Je-li schválen státní rozpočet na rozpočtový rok (který určuje finanční vztahy k územním rozpočtům), již koncem roku předchozího, a tudíž nenastane situace, kdy stát hospodaření dle rozpočtového provizoria, je vhodné zkrátit provizorní období na co možná nejkratší časový úsek, nebo je-li to v možnostech obce připravit rozpočet tak, aby mohl být schválen ještě koncem předchozího roku. [6]

PRAKTICKÁ ČÁST

3 ZÁKLADNÍ SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

3.1 Poloha obce

Obec Boršice se nachází na západ od okresního města Uherské Hradiště, na úpatí Chřibů. Rozkládá se v nadmořské výšce 211 m na katastrální výměře 979 ha. Obec Boršice má zeměpisnou šířku $49^{\circ} 3' 45''$ a zeměpisnou délku $17^{\circ} 21' 0''$.

Boršice leží západně od okresního města Uherské Hradiště ve vzdálenosti cca 12 km.

Na severu sousedí obec Boršice s obcí Buchlovice a Tupesy, na východě s obcí Zlechov a Nedakonice, na jihu s obcí Tučapy a na západě s obcí Stříbrnice.

Dominantou obce je kostel sv. Václava. Svou polohou a přírodními podmínkami jsou Boršice předurčeny pro pěstování vinné révy a výrobu vína. Obec je vyhlášena "Košem vína", který se koná každý rok na velikonoční neděli v sále kulturního domu a jsou zde vystavovány vzorky vín v počtu okolo jeden tisíc. [8]

Obrázek 1 Poloha obce Boršice [8]

3.2 Obyvatelstvo

3.2.1 Vývoj počtu obyvatel obce Boršice

Podle matriky olomoucké žilo v 2. polovině 18. století v obci Boršice 682 dospělých a 125 dětí česky mluvících. V roce 1857 bylo z 824 obyvatel zaměstnáno v zemědělství 565, dále 22 bylo nádeníků, 9 řemeslníků, 2 mlynáři, 6 obchodníků, 19 vojáků, 2 duchovní, 1 učitel, 1 žid, 1 dozorce na dráze, 190 mládeže a dětí. Další sčítání lidu ukazuje tabulka:

Tabulka 1 Vývoj počtu obyvatel v letech 1860-1910[8]

Rok 1835	domů 244	obyvatel 1123	muži 553	ženy 570
Rok 1890	domů 321	obyvatel 1428	muži 684	ženy 744
Rok 1900	domů 297	obyvatel 1581	muži 740	ženy 841
Rok 1910	domů 324	obyvatel 1711	muži 834	ženy 877

V roce 1930 bylo další sčítání lidu: počet domů 359, obydleno 352, neobydleno 7, počet obyvatel 1584, nepřítomní 142, sloužící jinde 52. Státní příslušnost československou mělo 1573 obyvatel a cizí příslušnost 11 obyvatel. Dle náboženského vyznání bylo 1570 náboženství římsko-katolického, 6 náboženství československého, 4 náboženství židovského a 4 bez vyznání. Dle sčítání lidu 1. listopadu 1980 trvalo žilo v obci 2266 obyvatel, z toho bylo 1150 žen. Domů bylo 565, z toho 551 rodinných domků. Trvale obydlených bytů se napočítalo 625. V roce 1991 bylo v obci 2200 trvale žijících osob, národnost českou udalo 1316, slovenskou 19, polskou 1, moravskou 284. Nové sčítání lidu proběhlo k 1. březnu 2001. Počet obyvatel k tomuto činil 2284, s pobytem trvalým 2271, s pobytem dlouhodobým 13. Z 2284 obyvatel je 1129 mužů a 1155 žen. Národnost českou udalo 1889 osob, moravskou 329, slovensko 17, polskou 1 a ostatní 48. [7]

Tabulka 2 Vývoj počtu obyvatel v letech 1860-2010[8]

Rok	1860	1900	1930	1950	1961	1970	1991	2001	2002
Počet obyvatel	1379	1580	1585	1785	2121	2266	2230	2249	2245
Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
Počet obyvatel	2225	2217	2220	2241	2231	2219	2226	2205	

3.2.2 Pohyb obyvatel

Pohyb obyvatel se dá rozdělit na několik druhů. Nejznámější je tzv. pohyb přirozený. Jedná se o rozdíl mezi počtem narození a úmrtí. Další druh je mechanický. Jedná se o pohyb v prostoru a pohyb sociálně-ekonomický, který představuje přesun mezi jednotlivými sociálními skupinami.

Tabulka 3 Přirozený pohyb obyvatel v letech 2000-2010 [8]

rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
živě narození	12	20	12	16	8	23	16	26	31	26	16
zemřelí	26	20	22	15	23	17	19	23	26	32	27
přirozený pohyb	-14	0	-10	1	-15	6	-3	3	5	-6	-11

Tabulka 4 Migrace obyvatel v letech 2000-2010 [8]

rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
přistěhovalí	26	26	33	25	36	36	46	33	36	41	37
vystěhovalí	36	49	27	46	29	39	22	46	50	28	44
migrace	-10	-23	6	-21	7	-3	24	-13	-14	13	-7

Tabulka 5 Pohyb obyvatel v letech 2000-2010 [8]

rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
pohyb obyvatel	-24	-23	-4	-20	-8	3	21	-10	-9	7	-18

3.2.3 Struktura obyvatelstva

Tabulka 6 Rozdělení podle věku obyvatel k 31.12.2010 [8]

Věková skupina	celkem	muži	ženy
0 - 10	201	99	102
11 - 20	270	146	124
21 - 30	317	156	161
31 - 40	318	149	169
41 - 50	333	160	173
51 - 60	286	143	143
61 - 70	244	114	130
71 - 80	154	54	100
81 - 90	77	26	51
91 - 100	5	3	2

Průměrný věk občanů v obci Boršice byl k 31.12.2010 40,81 roků, z toho muži 39,08 roků a ženy 42,5 roků. V tomto roce se uvnitř obce přestěhovalo 29 občanů a 20 občanů z naší obce uzavřelo sňatek. [8]

3.2.4 Vzdělanostní struktura - srovnání obcí Boršice a Polešovice

Tabulka 7 Rozdělení podle vzdělání obyvatel k 1.3.2001 v obcích Boršice a Polešovice[10]

	Boršice	Polešovice
Obyvatelstvo 15leté a starší	1881	1684
vzdělání bez vzdělání	2	5
základní vč. Neukončeného	524	439
vyučení a stř. odborné bez mat.	819	737
úplné střední s maturitou	420	373
vyšší odborné a nástavbové	32	34
vysokoškolské	79	94
nezjištěné vzdělání	5	2

Z tabulky vyplývá, že všechny hodnoty odpovídají přibližně počtu obyvatel v obou obcích, pouze vysokoškolsky vzdělaní lidé převyšují v obci Polešovice nad obcí Boršice k celkovému poměru občanů celkem.

Závěr

V naší obci převažuje věková skupina 21-30 a 31-40 let, nejvíce lidí je zastoupeno ve věkové skupině 41-50. Tuto skupiny lidí tvoří rodiny s dětmi. V obci jsou velmi dobré podmínky pro rodiny s malými dětmi. Při narození dítěte dostanou rodiče od obecního úřadu peněžní hotovost ve výši 5 000 Kč, při narození dalšího dítěte 7 000 Kč. Je tady možnost omezeně navštěvovat mateřskou školku, i když dítě nemá požadovaný věk. K dispozici je malé dětské hřiště, které bylo minulý rok zmodernizované. V obci je nová cukrárna, která má dětský koutek. Obecní úřad pořádá ročně několik akcí pro děti. Světluškový pochod, který se skládá z průvodu dětí, kteří jdou s lampiony. Průvod končí na hřišti, kde se konají různé hry pro děti a na závěr celé akce je uspořádán velký ohňostroj. Dále je to maškarní ples pro děti, Mikulášská besídka, Den dětí a oslava závěru školního roku.

3.3 Bydlení

3.3.1 Kvalita bydlení, vybavenost bytů

V obci převažují rodinné domy, celkem je 646 popisných čísel v obci. Obydlených domů je celkem 576. Rodinných domů je 559 a bytových domů je 14.

V obci je celkem úhrnem 794 bytů, z toho je obydlých 717 bytů. V rodinných domech je 616 bytů a v bytových domech 99 bytů. [10]

Tabulka 8 Kvalita bydlení k 1.3.2001 v obcích Boršice a Polešovice [10]

	Boršice	Polešovice
Domy úhrnem	576	553
podlaží 1-2	564	543
podlaží 3-4	11	9
5+	0	0
vybavených přípojkou na kanalizační síť	379	501
vodovodem	553	537
plynem	463	377
ústředním topením	477	440

Z tabulky vyplývá, že obě obce mají přibližně stejný počet domů i 1-2 podlažních domů. Velký rozdíl je v přípojce na kanalizační síť, kde obec Boršice má malý počet oproti obci Polešovice.

Tabulka 9 Vybavenost bytů k 1.3.2001 v obcích Boršice a Polešovice [10]

	Boršice	Polešovice
Obydlené byty úhrnem	717	660
vybavení plyn v bytě	573	449
vodovod v bytě	687	644
vlastní splachov.záchod	640	594
vlastní koupelna, sprchový kout	681	624
ústřední topení	590	485
etážové topení	18	44

Z tabulky vyplývá, že obec Boršice má menší vybavenost v této oblasti – vodovod v bytě, vlastní splachovací záchod a etážové topení. Celková vybavenost obce Boršice je menší než v obci Polešovice vzhledem k počtu obyvatel daných obcí.

3.3.2 Nová výstavba

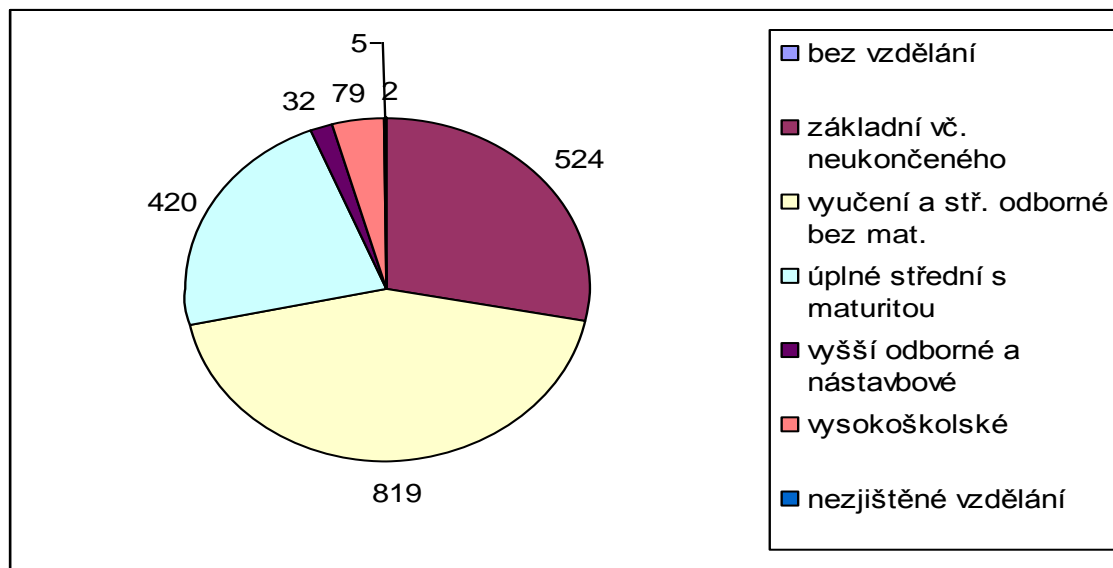
Obec má několik záměrů na novou výstavbu. Výstavba by měla být v těchto lokalitách – Podevsí, Radovany, Slunečné a Pod Chrástí. Záměry nejsou ještě zpracovány v územním plánu obce Boršice, tato novelizace proběhne příští rok. Novelizovat se bude Územní plán z roku 2004, změn a plánu 4. směrného územního plánu. V těchto lokalitách nejsou provedeny inženýrské sítě, tak nelze uvést přesný počet plánované výstavby. [17]

Závěr

V obci Boršice nejsou k dispozici obecní byty, které by pomohly mladým rodinám nebo lidem, kteří se ocitli ve finančních problémech. Zatím nejsou žádné snahy postavit tyto byty. V obci se spíše opravují starší rodinné domy (výměna oken, oprava střech a zateplování domů) a probíhá rekonstrukce bytových družstev.

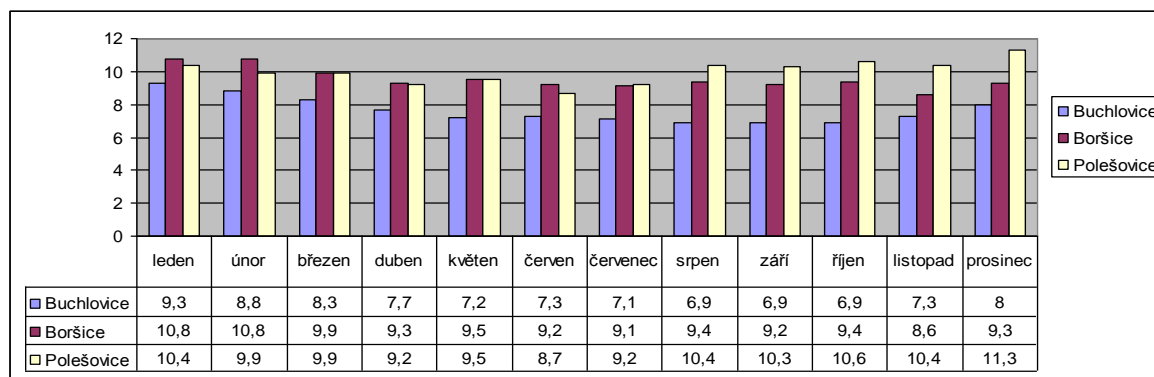
3.4 Trh práce

Trh práce obce má odlišný charakter, který je ovlivněn vlivy geografickými, demografickými, ekonomickými, sociálními a zvláště pak vlivy historickými. Trh práce je jako každý trh charakterizován nabídkou a poptávkou. Na tomto trhu nabízejí zaměstnavatelé pracovníkům práci za mzdu.

Graf 1 Vzdělání obyvatel obce Boršice k 1.3.2001 [10]

Celkový počet obyvatel starších 15 let je 1881. Z grafu je zřejmé, že v obci se vyskytuje skoro polovina obyvatel ekonomicky aktivních lidí, kteří jsou vyučeni nebo mají střední odborné vzdělání bez maturity. Vzdělání úplné střední s maturitou má 22% a jen 4% má vzdělání vysokoškolské. Zajímavé zjištění bylo, že 27% občanů obce má pouze základní vzdělání, tj. přibližně každý čtvrtý občan obce.

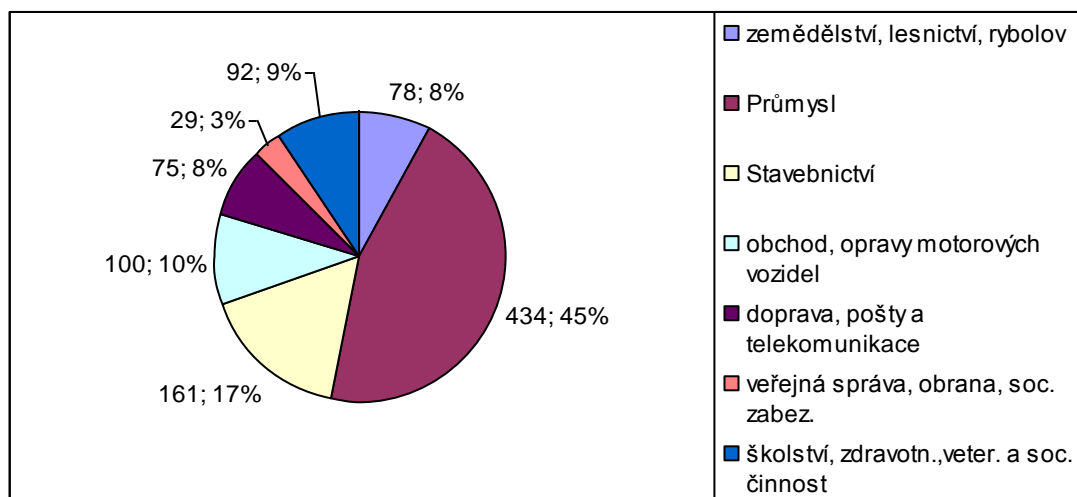
Graf 2 Srovnání míry nezaměstnanosti obcí Buchlovice, Boršice a Polešovice za rok 2010 [%]

Všechny tři obce mají přibližně stejný počet obyvatel a jejich procentuální míra nezaměstnanosti je přibližně stejná - pohybuje se v rozmezí 8-10%.

3.4.1 Sektorová zaměstnanost

Tabulka 10 Sektorová zaměstnanost k 1.3.2001 [10]

Obyvatelstvo celkem	2283
Ekonomicky aktivní celkem	1090
Podle odvětví	
zemědělství, lesnictví, rybolov	78
Průmysl	434
Stavebnictví	161
obchod, opravy motorových vozidel	100
doprava, pošty a telekomunikace	75
veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení	29
školství, zdravotnická, veterinární a sociální činnost	92

Graf 3 Sektorová zaměstnanost k 1.3.001[10]

Z grafu je zřejmé, že nejvíce občanů je zaměstnáno v oblasti průmyslu. Je to dáno tím, že v okrese Uherské Hradiště je mnoho firem, které podnikají v těchto oblastech - strojírenských, elektrotechnických a potravinářských. Dalším významným oborem je zde uvedeno

stavebnictví a na třetím místě je obchod, opravy motorových vozidel. Pomalu se do popředí dostávají i služby, které měli vždy malé zastoupení v oblasti národního hospodářství

3.4.2 Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

Tabulka 11 Obyvatelé podle ekonomické aktivity - srovnání obcí Boršice a Polešovice k 1.3.2001 [10]

	Boršice	Polešovice
Obyvatelstvo celkem	2283	1989
Ekonomicky aktivní celkem	1090	950
z toho zaměstnaní	1024	906
z toho pracující důchodci	25	21
ženy na mateřské dovolené	13	13
nezaměstnaní	66	44
Ekonomicky neaktivní celkem	1191	1036
z toho nepracující důchodci	537	496
žáci, studenti, učni	437	353
osoby s nezjištěnou ekon.aktivitou	2	3

Z tabulky 11 vyplývá, že obce Boršice a Polešovice, které mají přibližně stejný počet obyvatel jak aktivních, tak neaktivních obyvatel je stejný. Z tabulky 12 vyplývá, že obě obce mají přibližně stejné hodnoty ve vyjíždění do zaměstnání a do škol k počtu obyvatel daných obcí.

3.4.3 Vyjíždějící do zaměstnání a škol

Tabulka 12 Vyjíždějící do zaměstnání a škol k 1.3.2001- srovnání obcí Boršice a Polešovice [10]

	Boršice	Polešovice
Vyjíždějící do zaměstnání	924	844
z toho v rámci obce	353	234
v rámci okresu	421	454
v rámci kraje	80	65
do jiného kraje	63	78
vyjíždějící do zam. denně mimo obec	473	492
žáci vyjíždějící denně mimo obec	153	126

3.5 Analýza podnikatelských subjektů

V obci Boršice se nacházejí střední až menší podnikatelské subjekty. Jedná se spíše o výrobní firmy. Ekonomická situace firem je vzhledem k hospodářské krizi, která postihla daňovou ekonomiku, už stabilizovaná. Některé menší firmy zanikly a mnohé firmy musely propouštět své zaměstnance.

Název firmy: **TECHNIKA Boršice, spol. s r.o.**

Sídlo firmy: Areál ZD, 68709 Boršice

Technika s.r.o. byla založena: 18.12.1991

Předmět podnikání:

1. Výroba taženého drátu, výrobků z drátu, železných a neželezných kovů, ze dřeva a plastických hmot.
2. Úprava drátu, výrobků z železných a neželezných kovů, ze dřeva a plastických hmot.
3. Nákup a prodej výrobků v rozsahu předmětu podnikání.

Počet zaměstnanců: 65

Je plátcem DPH

Název firmy: **A + BX OKNA, s.r.o.**

Sídlo firmy: 68709 Boršice 173

A + BX OKNA, s.r.o. bylo založeno: 8.12.1993

Předmět podnikání:

koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej
zprostředkovatelská činnost

činnost organizačních a ekonomických poradců

výroba plastových výrobků a pryžových výrobků

Počet zaměstnanců: 24

Je plátcem DPH

Výroba je na adrese: Lobodice 7, 751 01 Tovačov

Firma má hodně obchodních poboček - v Uherském Hradišti, Brně, Uherském Brodě, Valašských Kloboukách, Hradci Králové, Olomouci, Přerově a Prostějově.

Název firmy: **VARMUŽOVA PEKÁRNA, spol. s r. o.**

Sídlo firmy: 68709 Boršice 171

VARMUŽOVA PEKÁRNA, spol. s r. o. byla založena: 27.2.1991

Předmět podnikání:

koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej

výroba a prodej pečiva, cukrářských výrobků a mražených polotovarů

zprostředkovatelská činnost

Počet zaměstnanců: 37

Je plátcem DPH

Závěr: Firma Technika a A + BX OKNA, s.r.o. nemají výrazné hospodářské problémy. V současné době firmy nabízejí nové pracovní příležitosti - jsou to spíše dělnické profese. Firma VARMUŽOVA PEKÁRNA, spol. s r. o. se nachází v ekonomických problémech. Firma musela zrekonstruovat své prostory kvůli předpisům EU. Tyto investice byly financovány z úvěry, který firmu velmi finančně zatížil. Je zde omezena výroba a firma byla nucena propustit své zaměstnance.

4 NÁVRH PROJEKTU NA VOLNOČASOVÉ SPORTOVNÍ CENTRUM - BORŠIC

1. Název projektu

Výstavba sportovní haly a zázemí fotbalového hřiště Boršice

2. Místo realizace projektu

Boršice, areál školy a fotbalového hřiště

3. Popis projektu

Hlavním cílem projektu je výstavba sportovní haly, která bude sloužit nejen žákům ZŠ Boršice a sportovcům z Boršic, ale bude využívána veřejností celého mikroregionu Staroměstsko a Buchlov. Navíc se bude ve sportovní hale pořádat turnaje v celé řadě sportovních odvětví pro členy sportovních klubů z regionu ve sportech jako je fotbal, házená, volejbal, tenis, florbal atd. Podstatným způsobem se zlepší sportovní možnosti celé veřejnosti nejen v Boršicích, ale v obou mikroregionech, a to zvláště při nepříznivém počasí nebo během zimního období. Jako doplňující část projekt bude výstavba tribuny a šaten při fotbalovém hřišti, které jsou tam nutně zapotřebí.

Předpokládá se, že ceny za užívání sportovní haly a za služby tam poskytované nebudou vytvářet zisk, ale budou sloužit výhradně k pokrývání provozních nákladů a běžné údržby sportovní haly.

4. Cílové skupiny (uživatelé projektu)

Žáci ZŠ Boršic, členové TJ Boršice, občané Boršic, školy a sportovní kluby v mikroregionech Staroměstsko a Buchlov. Dále to budou sportovci regionu jako účastníci různých sportovních akcí a turnajů, které se budou ve sportovní hale pořádat.

5. Výše dotace

Pokud nedojde při vyhlášení výzvy programu ROP Střední Morava, opatření 2.3.2 Sociální infrastruktura v obcích 500-5000 obyv. ke změně, je možné žádat pro neziskové organizace a obce dotaci až ve výši 90%. Je možné, že budou bodově zvýhodněny ty projekty, které budou žádat dotaci nižší.

6. Předběžný rozpočet stavby a předpokládaný zdroj financování

Tabulka 13 Předběžný rozpočet stavby a předpokládaný zdroj financování(Kč)

Sportovní hala (vč.příslušenství a administrativní zázemí)	10 000 000 Kč
Tribuna se šatnami	3 000 000 Kč
Náklady celkem	13 000 000 Kč
Dotace 90%	11 700 000 Kč
Obec Boršice 10%	1 300 000 Kč

4.1 Vyhlášení výzvy

1. Datum vyhlášení výzvy: 26.1.2010

2. Program, prioritní osy a oblasti podpory:

Program	Regionální operační program Střední Morava
Prioritní osa	2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu
Oblast podpory	2.3 Rozvoj venkova
Podoblast podpory	2.3.2 Sociální infrastruktura

3. Cíle programu, prioritní osy, oblast podpory:

Cíl programu:

Zvýšení ekonomické vyspělosti, zlepšení konkurenceschopnosti regionu a životní úrovně jeho obyvatel.

Cíl prioritní osy 2:

Zlepšení kvalita života v regionu soudržnosti Střední Morava, zvýšení atraktivity regionálních center, měst a obcí, zajištění kvalitní a dostupné sociální služby a příznivých podpůrných podmínek pro podnikání.

Cíl oblasti podpory 2.3:

Zvýšení kvalita života na venkově prostřednictvím

- investic do rozvoje sociální infrastruktury

Strategie pro dosažení cílů

Pozornost bude zaměřena na zvýšení kvalita života na venkově. Kvalita života na venkově bude zvyšována prostřednictvím investic do:

Sociální infrastruktura - bude podporován rozvoj infrastruktury sociálních služeb včetně infrastruktury pro sociální integraci specifických skupin ohrožených sociálním vyloučením tak, aby byla zajištěna přiměřená dostupnost a odpovídající kvalita těchto služeb. Podporované aktivity v oblasti sociálních služeb musí být v souladu s regionálními strategickými dokumenty upravujícími oblast sociálních služeb a podporování poskytovatelé sociálních služeb musí být zařazeni do krajských sítí poskytovatelů sociálních služeb. Podporovány budou služby spadající do Zákona o sociálních služeb č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a to včetně rozvoje terénních a intervenčních služeb.

Zdravotní infrastruktura - cílem je zvýšení kvality služeb a efektivní vynakládání zdrojů. Dle potřeb plynoucích z regionálních koncepcí zdravotních služeb a zdravotní péče budou podporovány aktivity zaměřené na pořízení zdravotnické techniky a stavební úpravy budov. Podmínkou jsou investice pouze do majetku subjektů s převládajícím vlastnictvím veřejného sektoru.

Úpravy infrastruktury s ohledem na integraci marginalizovaných skupin společnosti (osoby se zdravotním postižením, děti a senioři) - jedná se o infrastrukturu pro vzdělávání, zdravotnictví, sociální oblast nebo volnočasové aktivity.

Vzdělávací infrastruktura - bude podporována modernizace vybavení škol tak, aby odpovídaly požadavkům na poskytování vzdělávání pro potřeby trhu práce a využívání moderních technologií anebo na transformaci kapacit v souvislosti s efektivním vynakládáním zdrojů. Podporovány budou aktivity definované v regionálních dlouhodobých záměrech vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy, a to zaměřené například na moderní formy výuky - ICT, jazykové vzdělávání.

Krizová infrastruktura - infrastruktura pro zvýšení bezpečnosti obyvatelstva, prevenci a řešení rizik v rámci Integrovaného záchranného systému. Cílem je ochrana obyvatelstva a modernizace krizového řízení při mimořádných událostech. Podmínkou je soulad s krajskými strategiemi.

Infrastruktura pro volnočasové aktivity - podpora bude zaměřena na investice do infrastruktury v rámci kulturních, sportovních a dalších volnočasových aktivit v rámci zvyšování kvality života na venkově.

5 HOSPODAŘENÍ OBCE BORŠICE

5.1 Přehled hospodaření obce Boršice v letech 2000 - 2010

Ekonomický základ obce představuje jednu z nejvýznamnějších a zároveň nezbytných složek obecní samosprávy. Bez přiměřeného ekonomického zázemí je jen těžko představitelné, aby se obec mohla svobodně rozvíjet a uspokojovat nejrůznější potřeby svých občanů.

Obecní majetek a hospodaření obce spadá do její samostatné působnosti, ve které obec vystupuje v nejrůznějších soukromoprávních vztazích upravených zejména předpisy obchodního a občanského práva. V těchto vztazích obec nemá povahu orgánu veřejné moci, tj. není mocensky nijak nadřazena, naopak je postavena naroveň, ostatním účastníkům soukromoprávních vztahů.

Na druhé straně však zákon č. 128/2000 Sb., o obcích a jiné právní předpisy omezují v některých soukromoprávních vztazích svobodu jednání obce (např. v otázce ručení obecním majetkem) oproti soukromoprávním subjektům. Důvodem tohoto omezení je skutečnost, že obec disponuje veřejným majetkem a nakládá s veřejnými prostředky, a proto do popředí vystupuje veřejný zájem na její transparentní a efektivní hospodaření. [9]

Tabulka 14 Rekapitulace struktury příjmů, výdajů a financování rozpočtu obce Boršice v letech 2000 - 2010 (v tis. Kč) [16]

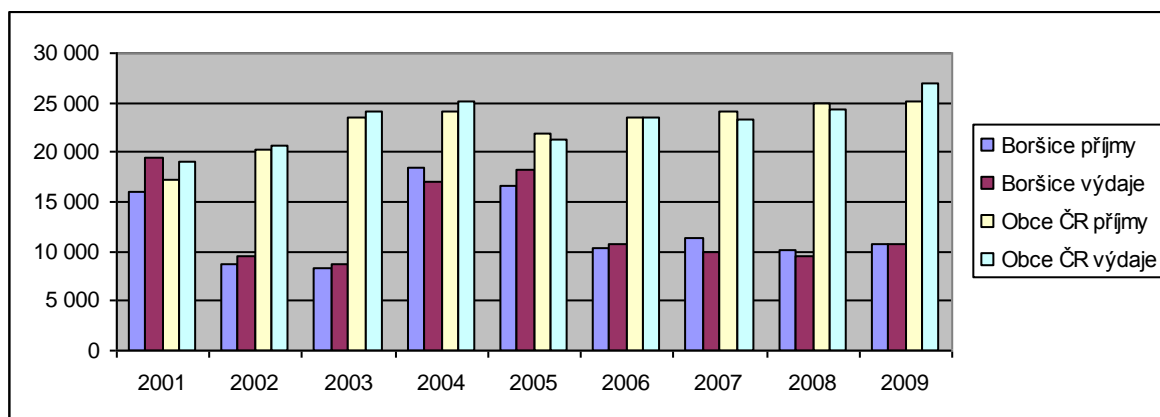
Ukazatel\rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Příjmy celkem	36 229	19 393	18 626	28 765	41 013	36 880
Výdaje celkem	43 983	21 403	19 504	23 759	37 819	40 597
Financování+schodek-přebytek	7 754	2 010	878	5 006-	3 194-	3 717
Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	2010	
Příjmy celkem	23 256	25 487	22 383	23 733	32 449	
Výdaje celkem	24 276	22 350	20 995	23 896	30 579	
Financování+schodek-přebytek	1 020	3 137-	1 388-	163	1 870-	

V této tabulce je uvedeno základní hospodaření obce, jsou zde uvedeny příjmy a výdaje, které jsou v letech 2000 - 2005 velmi nestabilní. Obec v tomto časovém rozmezí hospodařila spíše se rozpočtovým přebytkem. Přestože převažuje spíše deficitní rozpočet není to synonymem špatného rozpočtu. Jsou roky, kdy se obec snaží šetřit peníze na budoucí větší a finančně náročnější projekty a tím kumuluje přebytky, a roky, kdy se takto nastřádané finanční prostředky použijí. V letech 2006 - 2010 byl rozpočet spíše kladný, velmi vyvážený,

rozpočtový schodek byl způsoben tvořením rezerv na další investiční činnost obce. Rozpočtové přebytky byly financovány úvěrem.

Tabulka 15 Porovnání vývoje hospodaření obce Boršice s vývojem hospodaření obcí v ČR v letech 2001- 2009 po přepočtu na 1 obyvatele (v Kč) [16], [13]

Obec Boršice	Ukazatel\rok	2001	2002	2003	2004	2005
	Příjmy celkem	16 108	8 638	8 371	18 499	16 612
	Výdaje celkem	19 556	9 533	8 765	17 058	18 286
	Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	2010
	Příjmy celkem	10 377	11 424	10 086	10 661	14 716
	Výdaje celkem	10 832	10 017	9 461	10 743	13 868
Obce ČR	Ukazatel\rok	2001	2002	2003	2004	2005
	Příjmy celkem	17 158	20 189	23 600	24 069	21 948
	Výdaje celkem	19 007	20 777	24 090	25 047	21 366
	Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	2010
	Příjmy celkem	23 427	24 082	24 934	25 220	-
	Výdaje celkem	23 524	23 311	24 265	27 035	-

Graf 4 Porovnání vývoje hospodaření obce Boršice s vývojem hospodaření obcí v ČR v letech 2001- 2009 po přepočtu na 1 obyvatele (v Kč)

Ve sledovaném období mimo roku 2001 jsou příjmy a výdaje obce Boršice výrazně nižší než příjmy a výdaje obcí ČR. Nejvýraznější rozdíl byl v roce 2003 a 2004 - obec Boršice hospodařila s celkově nízkými příjmy, to se celkově odrazilo v celém hospodaření obce. V

letech 2006 - 2009 bylo celkové hospodaření obce přibližně 40% k celkovému hospodaření obcí ČR.

Tabulka 16 Porovnání vývoje hospodaření obce Boršice s vývojem hospodaření obcí Polešovice, Bílovice, Bánov, Tuchlovice, Horká nad Moravou, Němčice nad Hanou a ve Vikýřovicích v letech 2001- 2010 (v tis. Kč) [13], [16]

Obec Boršice	Ukazatel\rok	2001	2002	2003	2004	2005
	Příjmy celkem	19 393	18 626	28 765	41 013	36 880
	Výdaje celkem	21 403	19 504	23 759	37 819	40 597
	Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	2010
	Příjmy celkem	23 256	25 487	22 383	23 733	32 449
	Výdaje celkem	24 276	22 350	20 995	23 896	30 579
obec Polešovice	Ukazatel\rok	2001	2002	2003	2004	2005
	Příjmy celkem	28 782	22 779	40 878	47 080	26 062
	Výdaje celkem	24 985	21 443	35 924	43 029	26 062
	Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	2010
	Příjmy celkem	24 796	31 864	30 908	41 564	47 577
	Výdaje celkem	24 796	30 730	30 285	41 564	47 577
Obec Bílovice	Ukazatel\rok	2001	2002	2003	2004	2005
	Příjmy celkem	24 051	26 369	29 238	33 683	26 700
	Výdaje celkem	22 086	24 487	26 569	32 271	26 056
	Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	2010
	Příjmy celkem	18 792	17 887	23 703	40 325	-
	Výdaje celkem	18 783	15 326	22 715	48 071	-
Obec Bánov	Ukazatel\rok	2001	2002	2003	2004	2005
	Příjmy celkem	23 354	25 923	29 829	29 532	21 350
	Výdaje celkem	25 809	37 430	24 881	28 575	17 457
	Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	2010
	Příjmy celkem	46 722	28 449	24 844	23 892	-
	Výdaje celkem	46 539	44 573	18 987	29 456	-
Tuchlovice	Ukazatel\rok	2001	2002	2003	2004	2005
	Příjmy celkem	27 525	26 151	37 201	42 118	47 150
	Výdaje celkem	26 589	19 498	22 987	35 752	41 737
	Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	2010
	Příjmy celkem	30 371	29 281	39 021	43 869	-
	Výdaje celkem	24 231	16 514	35 364	39 919	-

Horká nad Moravou	Ukazatel\rok	2001	2002	2003	2004	2005
	Příjmy celkem	21 374	21 588	34 589	44 695	24 060
	Výdaje celkem	25 098	19 496	27 143	40 224	32 674
	Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	2010
	Příjmy celkem	21 692	28 061	26 056	56 761	-
	Výdaje celkem	29 013	26 390	23 811	65 652	-
Němčice nad Hanou	Ukazatel\rok	2001	2002	2003	2004	2005
	Příjmy celkem	51 785	92 759	93 262	69 895	55 989
	Výdaje celkem	50 866	65 675	87 807	63 122	46 738
	Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	2010
	Příjmy celkem	78 094	76 163	72 102	78 928	-
	Výdaje celkem	74 723	79 057	71 315	82 082	-
Vikýřovice	Ukazatel\rok	2001	2002	2003	2004	2005
	Příjmy celkem	16 106	14 288	17 790	19 896	23 924
	Výdaje celkem	15 001	13 784	16 752	23 252	23 697
	Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	2010
	Příjmy celkem	28 519	38 952	29 092	24 714	-
	Výdaje celkem	24 676	40 860	32 650	57 753	-

Pro srovnání hospodaření obce Boršice jsem zvolila obce, které mají přibližně stejný počet obyvatel - přibližně 2000 obyvatel. Z tabulky vyplývá, že obce nemají výraznější rozdíly v příjmech a výdajích mimo obec Němčice nad Hanou.

Analýza dluhové služby

Ukazatel dluhové služby je vyjádřen jako podíl výdajů na dluhovou službu k celkovým příjmům (rozhodná míra podílu dluhové služby činí 30 %). Do výdajů na dluhovou službu spadají: úroky, splátky jistin úvěrů a půjček, splátky leasingu, splátky směnek emitovaných v minulých letech, poměrná část jednorázové splátky dluhopisů (např. 1/6 celkové jednorázové splátky u šestileté emise). Ukazatele zadluženosti poměří úroveň dluhu jako podíl celkového nesplaceného dluhu a poskytnutých záruk k celkovým příjmům nebo k celkovým aktivům. Celkový nesplacený dluh k 31. 12. příslušného roku znamená sumu nesplacených jistin úvěrů, půjček a obligací. Záruky zahrnují sumu městem zaručeného nesplaceného dluhu třetích stran. Do celkových příjmů spadají: daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy, běžné dotace, kapitálové dotace.

Tabulka 17 Ukazatele zadlužení obce Boršice v letech 2000 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Ukazatel\rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Dluhová služba	1 852	1 328	3 216	3 466	2 882	2 835
Dluhová základna	25 315	15 474	17 993	27 957	39 781	36 733
Ukazatel DS (%)	7,3	8,4	17,9	12,4	7,2	7,7
Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	2010	
Dluhová služba	3 097	3 173	2 000	2 563	2 377	
Dluhová základna	22 319	25 588	22 375	22 177	22 811	
Ukazatel DS (%)	13,9	12,4	8,9	11,6	10,4	

Dalším důležitým ukazatelem hospodaření obcí je ukazatel dluhové služby. Vládou stanovený limit pro zadluženost obce činí 30%. Tento limit obec Boršice dodržela ve všech sledovaných letech. Nejvyšší DS byla v roce 2002 - obec se v tomto období připravovala na větší investiční činnost formou úvěrového financování, i přesto nepřekročila daný rámec, v dalších letech se DS postupně snižovala. V letech 2006 - 2010 se dluhová služba pohybovala průměrně okolo 12%. I když obec zvýšila svoji DS, neznamenalo to, že by obec špatně hospodařila, pouze její investice směřuje k zlepšení vybavenosti obce a rozšíření jejího majetku.

5.2 ANALÝZA VÝDAJŮ OBCE BORŠICE

Výdaje dle druhového členění v obci se rozkládají na výdaje kapitálové a běžné. Kapitálové výdaje představují investiční činnost obce, která vychází z programu rozvoje obce. Běžné výdaje obce představují neinvestiční činnost obce. Největší část výdajů obcí směřuje na výkon správy, na komunikace, dopravu, školství apod. V těchto oblastech výdajů však není přepočítání na jednoho obyvatele obce adekvátním měřítkem jejich porovnávání (rozdílný objem přeneseného výkonu státní správy, jiný počet žáků ve školství apod.). Svoji roli hrají i různé geografické podmínky, které obce neovlivní. To komplikuje možnost srovnávání údajů mezi obcemi. Nicméně ukazuje se, že je nutno používat více kritérií pro srovnávání hospodaření obcí, než jen kritérium počtu obyvatel.

U zjištěných nejvýznamnějších výdajových okruhů obcí by se mělo diskutovat, jak tyto funkce řešit z hlediska zdrojového zabezpečení. V krajním případě by se mohly tato položky financovat pouze z vlastních zdrojů obcí. Druhým krajním případem je plné dotování z vyššího rozpočtu s cílem zajistit určitý minimální standard.

Dnes dotační prostředky obcím např. ve školství pokrývají méně než čtvrtinový podíl výdajů na jednoho žáka. Pro zhodnocení podílu dotací na nákladech výkonu státní správy nejsou podrobnější podklady, ale rovněž lze předpokládat pouze částečné krytí dotacemi. V oblasti dopravy např. obec neovlivní strukturu svého osídlení či podíl státních komunikací, ale to vše má vliv na výdaje v této oblasti. [11]

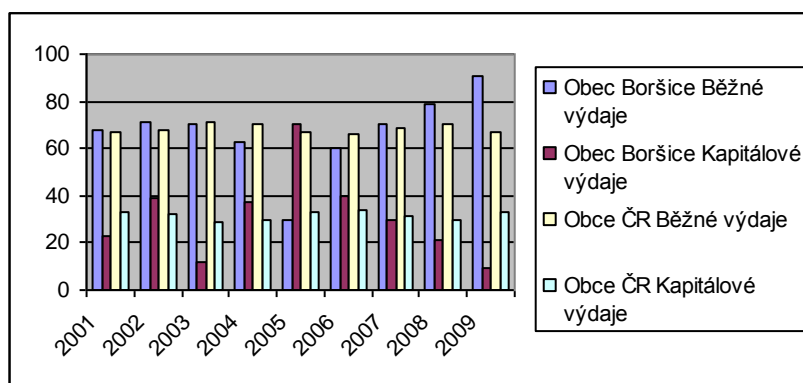
Tabulka 18 Rekapitulace struktury běžných a kapitálových výdajů obce Boršice v letech 2000 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Ukazatel \ rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Běžné výdaje	23 335	16 496	12 016	21 025	23 879	12 162
Kapitálové výdaje	20 647	4 907	7 488	2 734	13 939	28 434
Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010	
Běžné výdaje	13 799	13 943	16 079	16 938	26 522	
Kapitálové výdaje	9 046	5 703	4 184	1 670	4 057	

V struktuře hospodaření obce převažují běžné výdaje. Běžné výdaje obcí se obvykle pohybuje okolo 65 - 70%. Tento trend byl převážně dodržován mimo rok 2005 a 2009. Průměrný procentuální běžný výdaj obce Boršice se pohybuje okolo 70 %. Běžné a kapitálové výdaje obce jsou velmi nestabilní ku stanovému rámci. Nejblíže tomuto rámci odpovídá rok 2007, nejvýraznější rozdíl se nachází v letech 2005. Kapitálové výdaje jsou ovlivněny především investičními nákupy a transfery. V posledních letech činily kapitálové výdaje cca 30 až 35 % z celkových výdajů obcí. Rozdíly v kapitálových výdajích jsou z důvodů dotací ze státních prostředků nebo dotací z EU.

Tabulka 19 Srovnání struktury běžných a kapitálových výdajů rozpočtu obce Boršice a obcí ČR v letech 2001 - 2009 (%) [9], [16]

Obec Boršice	Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
	Běžné výdaje	68	71	70	63	30
	Kapitálové výdaje	23	39	12	37	70
	Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
	Běžné výdaje	60	70	79	91	87
	Kapitálové výdaje	40	30	21	9	13
Obce ČR	Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
	Běžné výdaje	67	68	71	70	67
	Kapitálové výdaje	33	32	29	30	33
	Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
	Běžné výdaje	66	69	70	67	–
	Kapitálové výdaje	34	31	30	33	–

Graf 5 Srovnání struktury běžných a kapitálových výdajů rozpočtu obce Boršice a obcí ČR v letech 2001 - 2009 (%)

Běžné výdaje obce se dají rozčlenit na další položky. Zde jsou uvedeny - náklady na platy zaměstnanců včetně odvodů, náklady za nákup materiálů, služeb a související náklady, transfery soukromoprávním subjektům (finanční instituce, ostatní podnikatelské subjekty, neziskové organizace), neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím a ostatní transfery (veřejným rozpočtům, obyvatelstvu aj.). Dále jsou zde kapitálové výdaje - jsou to výdaje na pořízení věcí a práv mající povahu dlouhodobého majetku a investiční transfery, které představují poskytnutí peněžních prostředků na investiční výdaje. Další výdajovou položkou jsou ostatní transfery - jedná se o platby daní a poplatků - zahrnuje i daň z příjmu právnických osob za obce a kraje, kterou hradí tyto subjekty ve prospěch svých rozpočtů.

Tabulka 20 Přehled vybraných výdajů obce Boršice v letech 2000 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Ukazatel \ rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Výdaje celkem	43 983	21 403	19 504	23 759	37 819	40 597
Běžné výdaje	23 335	16 496	12 016	21 025	23 879	12 162
Z toho: Platy, odvody	2 205	2 645	2 977	3 217	3 540	3 780
Nákupy	6 897	5 911	4 612	8 762	7 399	3 670
Transfery soukr. subj.	538	357	287	378	401	158
Transfery PO	1 670	2 864	1 741	2 498	1 036	954
Ostatní transfery	12 025	4 719	2 399	6 170	11 503	3 600
Kapitálové výdaje	20 647	4 907	7 488	2 734	13 939	28 435
Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010	
Výdaje celkem	24 276	22 350	20 995	23 896	21 873	
Běžné výdaje	13 799	13 943	16 079	16 938	26 522	
Z toho: Platy, odvody	3 912	4 017	4 219	4 532	4 729	
Nákupy	4 754	4 091	5 734	7 202	10 826	
Transfery soukr. subj.	169	78	326	311	428	
Transfery PO	901	1 213	2 389	1 850	2 419	
Ostatní transfery	1 834	7 248	4 143	3 043	8 120	
Kapitálové výdaje	9 046	5 703	4 184	1 670	4 057	

V sledovaném období mají platy a odvody za zaměstnance rostoucí tendenci, obec má v pracovním poměru 10 zaměstnanců, tento počet zaměstnanců je stejný po celou sledované období. Vývoj platů a odvodů za zaměstnance odpovídá všeobecného trendu ve veřejné správě. Rostoucí tendenci má i položka nákupy - jedná se o růst cen energií, náklady na

opravy a udržování z důvody zdražení materiálu a surovin. V roce 2010 obec opravovala část Obecní úřad a to se projevilo v této položce. Transfery soukromým subjektům - v této položce nacházejí nejvíce jednorázové peněžní výpomoci k překlenutí tíživé sociální situace a neinvestiční půjčené prostředky obyvatelstvu.

Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům:

- transfery občanským sdružením dle zákona č. 83/1990 Sb., v platném znění
- transfery neziskovým organizacím a podob. organizacím
- transfery církvím a náboženským společnostem.

Položka transfery soukromým subjektům a transfery podnikatelských subjektů nezastupují ve výdajových položkách výrazný objem. Důležitou výdajovou položkou jsou ostatní transfery. V této položce jsou zahrnuty platby daní a poplatků. Jedná se o daň z příjmu právnických osob za obce a kraje.

Kapitálové výdaje mají nestabilní pozici což je dané delší časovou náročnou investiční činností. Obec se připravovala na větší projekty - Dům pokojného stáří - toto bylo v první době sledovaného období. Obec kumulovala potřebné finanční zdroje po dobu několika let. V tomto období obec realizovala drobné investiční akce, které nezatěžovala rozpočet obce a nebyly financovány z úvěrů. Obec se v druhé polovině sledovaného období připravuje na výstavbu nové tělocvičny při Základní škole Boršice. Obec žádala o dotaci z ROP, která by jí pomohla kofinancovat danou investici. Tato žádost nebyla vybrána k realizaci a obec se snaží najít další způsoby, jak dosáhnout investičních dotací pro obec.

5.3 ANALÝZA PŘÍJMŮ

Příjmy obce podle druhového členění se člení peněžní operace - příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a dotace. Analýza příjmů v sobě zahrnuje porovnání celkových, opakujících se a mimořádných (nahodilých) příjmů. Důležitý je zejména ukazatel opakujících se příjmů. To jsou příjmy, které se každoročně pravidelně opakují. Otázkou je, do jaké míry může municipality ovlivnit budoucí výši těchto příjmů (zvláště v kontextu nového daňového určení). Municipality nemá kontrolu nad příjmy ze sdílených státních daní nebo ze státních dotací. Značná závislost na těchto zdrojích tedy naznačuje větší riziko z hlediska nízké možnosti ovlivnit rozhodování na centrální úrovni o objemu prostředků určených obcím a omezenější schopnost řídit budoucí provozní výdaje. Opakující se příjmy jsou základem pro plánování budoucích neinvestičních výdajů, dluhové služby, příp. krytí části výdajů investičních. Ukazatele vyplývající z tohoto základního údaje pomáhají hodnotit soběstačnost obce, resp. finanční závislost na neopakujících se příjmech. [11]

Tabulka 21 Rekapitulace struktury příjmů rozpočtu obce Boršice v letech 2000 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Ukazatel \ rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Daňové příjmy	13 873	12 186	14 193	14 568	14 979	16 244
Nedaňové příjmy	1 761	1 804	2 762	2 553	1 854	1 652
Kapitálové příjmy	1 289	413	29	86	192	2
Dotace	19 305	4 990	1 640	11 555	23 987	18 980
Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010	
Daňové příjmy	16 462	18 036	18 989	16 519	17 741	
Nedaňové příjmy	1 946	2 018	1 984	2 153	2 013	
Kapitálové příjmy	3	312	135	1 406	55	
Dotace	4 491	6 033	3 417	4 653	12 639	

Nejvýznamnější příjmovou složkou obce tvoří daňové příjmy a dotace. Daňové příjmy tvoří více než 65% příjmů dané obce. Dotace tvoří přibližně 30% příjmů rozpočtu obce - jedná se o dotace investiční a neinvestiční. Neinvestiční dotace slouží k dofinancování přenesené působnosti, tzn. k výkonu státní správy a investiční dotace se poskytují k investičním akcím dle plánu rozvoje obce. Nedaňové příjmy obce jsou stabilní po celou dobu, pohybují v prů-

měru okolo 10% celkové rozpočtu obce. Kapitálové příjmy nevytvářejí v rozpočtu obce stabilní položku, pohybují se okolo 1- 2% celkové rozpočtu.

Tabulka 22 Srovnání struktury příjmů rozpočtu obce Boršice se strukturou příjmů za souhrn obcí v ČR v letech 2001 - 2009 (%)[16], [9]

Obec Boršice	Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
	Daňové příjmy	62	77	50	36	44
	Nedaňové příjmy	9	14	9	5	5
	Kapitálové příjmy	3	0,1	0,3	0,4	0
	Dotace	26	9	40	59	51
	Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
	Daňové příjmy	71	68	77	68	55
	Nedaňové příjmy	8	8	9	9	6
	Kapitálové příjmy	0	2	0	7	0
	Dotace	21	22	14	16	39
Obce ČR	Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
	Daňové příjmy	48	48	44	47	56
	Nedaňové příjmy	12	11	9	9	10
	Kapitálové příjmy	6	6	5	4	6
	Dotace	34	35	42	39	28
	Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
	Daňové příjmy	53	56	60	63	-
	Nedaňové příjmy	10	10	10	9	-
	Kapitálové příjmy	7	5	5	5	-
	Dotace	31	30	25	23	-

Nejvýznamnějším příjmem obcí jsou daňové příjmy. Daňové příjmy měly do roku 2008 rostoucí tendenci. Změna nastala v roce 2009 kvůli celosvětové ekonomické recesi, kde se daňové příjmy meziročně snížily o 11%. Přesto se celkově příjmy všech obecních rozpočtů (bez hlavního města Prahy) snížily o pouhá necelá 3 %. Náhradou za celkovou ztrátu daňových příjmů se staly dotace. Nedaňové příjmy jsou velmi stabilní, nejsou zde žádné výrazné výkyvy. Kapitálové příjmy jsou z dlouhodobé hlediska velmi nestabilní, obecně platí, že menší obec má i malý rozpočet a tudíž i menší možnosti realizovat kapitálové projekty. Přesto malé obce dosahují vyšší podíl kapitálových výdajů na celkových, než obce velké. Důvodem této situace je, že malé obce vystačí s nižším objemem výdajů (na obyvatele) na

provoz než velké obce, protože zajišťují jen velmi málo veřejných služeb a jsou nuceny relativně více investovat do infrastruktury a rozvojových projektů. Dotace jsou v první polovině období výrazně stoupající, vrchol nastal v roce 2004, důvodem tohoto růstu je důsledkem reformy veřejné správy, která započala vznikem krajů, zrušením okresních úřadů a přenosem řady kompetencí na obce. To si vyžádalo postupně řadu dotačních intervencí. Pokles podílu dotací od roku 2005 byl způsoben změnou způsobu financování platů pracovníků ve školství, když tyto transferové prostředky již neprocházejí rozpočtem příslušných obcí. Od roku 2005 se podíl dotací v podstatě ustálil pod hodnotou 30 %, která však v loňském roce byla opět překonána. Důvod je zejména v čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie, které jdou do obecních rozpočtů prostřednictvím příslušných ministerstev a cestou dotací od regionálních rad regionů soudržnosti. Z hlediska účelu slouží dotace k dofinancování přenesené působnosti, tzn. k výkonu státní správy, kterou obce vykonávají. Vedle dotací jim k tomu částečně slouží příjem ze správních poplatků, ale částečně přenesenou působnost obce hradí stále ze sdílených daní. I když se státní příspěvek na přenesenou působnost zvýšil, stále plně nepokrývá všechny potřeby. Vedle uvedeného příspěvku jsou obcím vypláceny převážně účelové dotace na financování provozních potřeb (běžné) i kapitálové (investiční) na zajištění služeb – veřejných statků. [9]

5.3.1 Analýza daňových příjmů obce

Daňové příjmy obce zahrnují sdílené daně, kterými jsou ze zákona daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob (bez daně z příjmů právnických osob, kdy je obec sama poplatníkem této daně), daň z přidané hodnoty, ale také daň z nemovitostí, která je daní výlučnou. Dále obsahují i ostatní výlučné daně a výnosy z místních a správních poplatků.

Tabulka 23 Porovnání vývoje daňových příjmů obce Boršice s vývojem daňových příjmů obcí v ČR po přepočtu na 1 obyvatele (v Kč) [16]

Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
Daňové příjmy obce Boršice	5 418	6 322	6 547	6 756	7 317
Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
Daňové příjmy obce Boršice	7 345	8 084	8 557	7 420	8 046
Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
Daňové příjmy obcí v ČR	8 702	9 764	10 530	11 362	12 577
Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
Daňové příjmy	12 708	13 614	14 750	13 001	14 095

Z tabulky vyplývá, že daňové příjmy obce i obcí ČR mají rostoucí tendenci. Výraznější propad zaznamenal rok 2009, kdy se snížili celkové rozpočtové příjmy obcí o 11,5%. Rozpočtové příjmy obcí byly tedy v roce 2009 136,6 mld. Kč a v roce 2008 byly 154,4 mld. Kč. Největší pokles zaznamenaly výnosy daně z příjmů právnických osob (téměř 12 mld. Kč), daň z příjmů fyzických osob byla nižší o necelých 6 mld. Kč. Nepatrné snížení zaznamenala i daň přidané hodnoty. Daňové příjmy obce dosahovaly ve sledovaném období výrazný pokles oproti příjmům obcí v ČR - to je přibližně o jednu čtvrtinu.

Tabulka 24 Rekapitulace struktury daňových příjmů rozpočtu obce Boršice v letech 2001 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
Sdílené daně	10 124	11 785	12 187	12 994	14 512
Svěřené daně	1315	1 746	1 549	1125	898
Poplatky	747	662	832	860	834
Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
Sdílené daně	14 116	15 556	16 474	13 882	14 643
Svěřené daně	1 284	1 318	1232	1 310	1 784
Poplatky	1098	1162	1283	1327	1 314

5.3.2 Vývoj daňových příjmů v ČR

Od roku 2001 - 2007 se rozpočtové určení daní řídilo podle zákon č. 243/2000 Sb. Tento zákon upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční. Zde je na místě připomenout, že zákon platný v daném období rozděloval daně do tří kategorií:

- celostátně vybírané daně, jejich výnos obce jako celek sdílí ve výši 20,56 %, do této skupiny patří daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, daň z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, daň příjmu fyzických osob srážková, daň z příjmu právnických osob (vyjma daně odváděné obcí) a daň z přidané hodnoty;
- celostátně vybírané daně, které mají motivovat ke zvýšení zaměstnanosti v území: daň z příjmu fyzických osob z podnikání (30% podíl) a od roku 2002 daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti (1,5% podíl);
- třetí skupina je tvořena výlučnými daněmi: daní z nemovitosti a daní z příjmu právnických osob, která zdaňuje hospodářskou činnost obce. [14]

Tabulka 25 Koeficient velikostní kategorie obce v letech 2001 - 2007[14]

Obce s počtem obyvatel	Koeficienty velikostní kategorie obcí
do 100 obyvatel	0,4213
101 - 200 obyvatel	0,537
201 - 300 obyvatel	0,563
301 - 1 500 obyvatel	0,5881
1 501 - 5 000 obyvatel	0,5977
5 001 - 10 000 obyvatel	0,615
10 001 - 20 000 obyvatel	0,7016
20 001 - 30 000 obyvatel	0,7102
30 001 - 40 000 obyvatel	0,7449
40 001 - 50 000 obyvatel	0,8142
50 001 - 100 000 obyvatel	0,8487
100 001 - 150 000 obyvatel	1,0393
150 001 a výše obyvatel	1,6715
Hlavní město Praha	2,7611

V letech 2001 - 2007 obec Boršice spadala do podle kritéria počtu obyvatel do páté skupiny velikostní kategorie obcí (1501 – 5 000 obyvatel). Procento, kterým se město podílelo na inkasu sdílených daní obcí se pro pátou kategorii určovalo s pomocí přepočítávacího koeficientu **0,5977** - a to podle vzorce:

$$\text{Počet obyvatel} \times \text{Koeficient velikostní kategorie} / \Sigma \text{ násobků za všechny obce}$$

Každá obec se na uvedené procentní části celostátního hrubého výnosu daně podílí stanoveným procentem. Procento zveřejní Ministerstvo financí v dohodě s Českým statistickým úřadem vyhláškou, vydanou každoročně s účinností od 1. září běžného roku, a to ve výši odpovídající poměru násobku počtu obyvatel obce podle bilance počtu obyvatel České republiky k 1. lednu běžného roku a koeficientu velikostní kategorie obce k součtu těchto násobků všech obcí v České republice. [14]

Tabulka 26 Přehled podílu obce Boršice na inkasu vybraných sdílených daní v letech 2001- 2007*

Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004
Počet obyvatel města	2 302	2289	2 268	2 262
% podíl na 20,59% výnosu daní	0,013369	0,013363	0,013397	0,013369
Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004
Počet zaměstnanců	-	-	767	767
% podíl na 1,5% výnosu DPFO	-	-	0,018802	0,018533
Ukazatel \ rok	2005	2006	2007	
Počet obyvatel města	2239	2237	2 242	
% podíl na 20,59% výnosu daní	0,013223	0,013202	0,013177	
Ukazatel \ rok	2005	2006	2007	
Počet zaměstnanců	767	815	754	
% podíl na 1,5% výnosu DPFO	0,018554	0,019767	0,018034	

Z tabulky vyplývá, že ve sledovaném období jsou změny v inkasu sdílených daní pro obec Boršice velmi nepatrné. Jedná se spíše o změny v socioekonomické oblasti (počet obyvatel, počet zaměstnanců). V časovém úseku 2001 – 2007 nedošlo ani k výraznějším změnám rozpočtového určení daní, rozdíly mezi objemem prostředků z daní plynoucích do rozpočtu města v jednotlivých letech způsobovaly změny v regulaci zdanění.

Od 1. ledna 2008 vstoupila v platnost novela zákona zákon č. 377/2007 Sb.). Novela zákona (platná od počátku roku 2008) totiž zvyšuje procentní podíl obcí na celostátním inkasu první skupiny sdílených daní z 20,59 % na 21,4 %, ale především snižuje počet velikostních kategorií obcí ze 14 na 6 a mění mechanismus určování procentního podílu konkrétní obce na inkasu sdílených daní náležejících obcím. Procento konkrétní obce se od rok 2008 stanovuje nově ve 4 krocích. Nejprve se určí 3 dílčí procentní podíly, z jejich součtu pak vzejde výsledná hodnota:

*Zdroj: Přílohy vyhlášek Ministerstva financí ČR č. 456/2000 Sb., 311/2001 Sb., 460/2002 Sb., 283/2003 Sb., 477/2004 Sb., 328/2005 Sb., 426/2006 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů a č. 93/2002 Sb., o stanovení procenta, kterým se každá obec podílí na 1,5 % z výnosu daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních poplatků

1. krok: podíl = rozloha obce/ celková rozloha republiky x 3 %,
2. krok: podíl = počet obyvatel města/ obyvatelstvo republiky x 3 %,
3. krok: podíl = násobek postupných přechodů/ součet násobků postupných přechodů za ostatní obce x celkové procento podílu ostatních obcí na výnosech z daní x 94 %.

Tabulka 27 Koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů v letech 2008-2011[14]

Obce s počtem obyvatel od – do obyvatel	Koeficienty postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0 – 300	1,0000	1,0000 x počet obyvatel obce
301 – 5 000	1,0640	300 + 1,0640 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 300
5001 – 30 000	1,3872	5 300,8+1,3872 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 5 000
30 001 – a více	1,7629	39 980,8 +1,7629 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 30 000

Následující data pro výpočet pro rok 2008 jsou obsažena ve vyhlášce MF. Jedná se o přílohu k vyhlášce MF č. 392/2007 Sb. Zde je propočet podílu:

1. krok $979,6333 / 7757040,2301 \times 3\%$
2. krok $2264 / 10285135 \times 3\%$
3. krok $300 + 1,0640 \times 1964 / 10\,009\,247,927 \times 53,690\,504\% \times 94\% = 0,013089^*$

Ve srovnání s podílem, který by obec pro rok 2008 připadal podle starého rozpočtového určení daní, tj. $0,013262^*$, je nová hodnota nižší. Pro srovnání je zde uveden výnos DPH dle minulého a současného RUD. Inkaso DPH by mělo činit dle MFČR 272,2 mld. Pro srovnání minulého a současného rozpočtového určení daní, je zde uveden výpočet předpokládaného inkasa v roce 2008.

*Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 392/2007 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 232/2007 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Vyhláška Ministerstva financí ČR č.

20,59% předešle RUD.....56 045 980

21,4% současné RUD.....58 250 800

Tabulka 28 Přehled podílu obce Boršice na inkasu vybraných sdílených daní v letech 2008- 2011*

Ukazatel \ rok	2008	2009	2010	2011
Počet obyvatel města	2 264	2 253	2 242	2 251
% podíl na 21,4% výnosu daní	0,013089	0,012889	0,012708	0,012698
Ukazatel \ rok	2008	2009	2010	2011
Počet zaměstnanců	771	635	602	547
% podíl na 1,5% výnosu DPFO	0,017824	0,014095	0,013425	0,012843

Z daných propočtů vyplývá, že novelizace zákona o RUD bude mít negativní dopad na finanční situaci obce, daný koeficient obce se snížil v roce 2008. Tento pokles trval po celou dobu sledování, vzhledem k začínající hospodářské krizi je pozorovatelný úbytek i v počtu zaměstnanců v obci. Tento pokles příjmů je nepatrný a na druhou stranu se zvyšuje podíl obcí na sdílených daních z 20,59 % na 21,4 %. Obce tedy dostávají přidáno a to je v historii tohoto systému financování poprvé. Novela odstraňuje skokové koeficienty velikostních kategorií a zavádí některá nová kritéria rozdělování (rozloha obce, prostý počet obyvatel).

*Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 392/2007 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 232/2007 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 316/2008 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 276/2009 Sb., Podíl jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 245/2010 Sb. Podíl jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů.

5.4 SDÍLENÉ DANĚ

Daňový systém České republiky se dělí na daně přímé a nepřímé. Do přímých daní patří:

- Daň z příjmu fyzických osob
- Daň z příjmu právnických osob
- Daní z nemovitosti
- Silniční daní
- sazby dědické a darovací daně.

Do nepřímých daní patří:

- Daň z přidané hodnoty
- Silniční daň
- Cla

Sdílená daň se skládá z daně z příjmy fyzický osob, daň z příjmu právnických osob a daň z přidané hodnoty.

Daň z příjmu fyzických osob v období 2001 - 2008 byly přibližně stejné, změna nastala v roce 2008, kdy byla nastavena jednotná daň 15%. Dřívější způsob zdaňování příjmy byl na základě daňových pásem. Sazby těchto pásem se každý rok lišily, ale tyto změny nebyly nijak výrazné. V této době byly daňové příjmy ovlivněny různými daňovými slevami, bonusy a odpočty, které se promítly do daných rozpočtů obcí a územních samospráv.

Daň z příjmu právnických osob probíhá stanovením jednotné sazby pro daný rok. Zdaňování právnických osob se z dlouhodobého hlediska snižuje. [12]

Tabulka 29 Přehled daně z příjmy právnických osob[12]

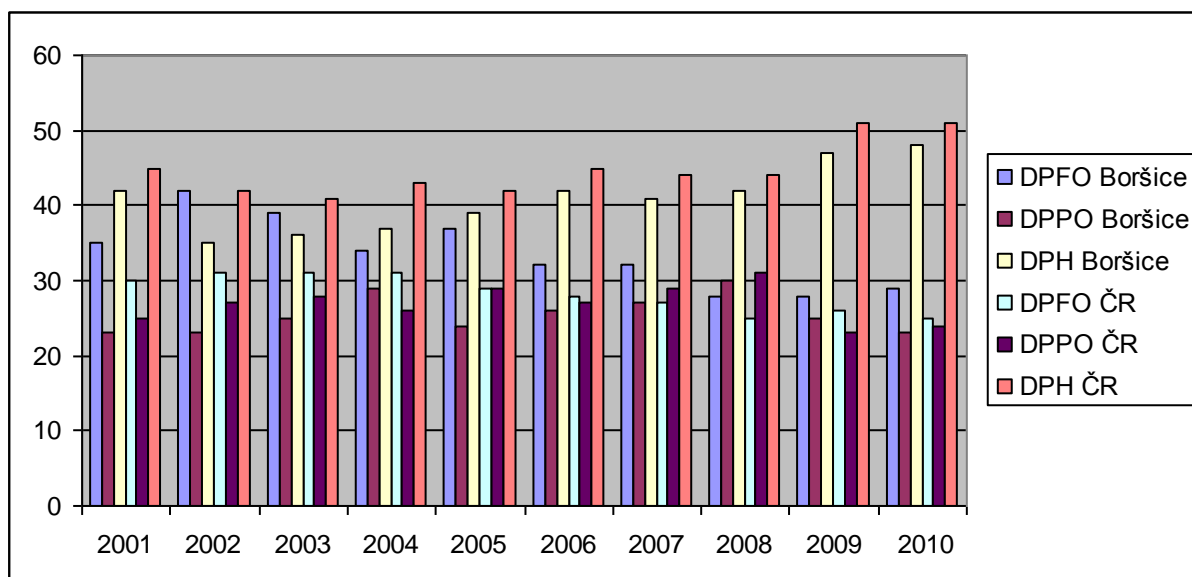
Rok	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Sazba daně PO	35%	31%	31%	31%	31%	31%	26%	24%	24%	21%	20%	19%

DPH patří mezi nepřímé daně, tato daň se vztahuje na zboží a služby. Podléhá jí naprostá většina zdanitelného plnění v České republice i zboží z dovozu. Po vstupu ČR do Evropské unie začala harmonizace DPH s příslušnými předpisy EU.

Tabulka 30 Vývoj DPH v letech 1993 - 2010[12]

Období	Základní sazba	Snížená sazba
1.1.1993 – 31.12.1994	23%	5%
1.1.1995 – 30.4.2004	22%	5%
1.5.2004 – 31.12.2007	19%	5%
1.1.2008 – 31.12.2009	19%	9%
od 1.1.2010	20%	10%

Nejdůležitějším příjmem pro rozpočty obcí se stalo DPH. Obec Boršice měla vyšší příjem z DPH než daňový systém ČR. Vývoj DPH ve sledovaném období měl rostoucí tendenci. DPFO v letech 2001- 2007 mělo stabilní pozici - daň se pohybovala v rozmezí 35%. Tento stav se změnil od roku 2008 - v tomto období se změnila daňová povinnost z příjmu fyzických osob. A zároveň začala ekonomická krize, která se negativně projevila v celkovém rozpočtu ČR, které měl dopad i na rozpočty municipalit. Daň z příjmu právnických osob měl klesající tendenci, což bylo vlivem daňové politiky státu - snižování daně daně.

Graf 6 Rekapitulace struktury sdílených daní obce Boršice a sdílených daní ČR v letech 2001-2010 (%)

Tabulka 31 Rekapitulace struktury sdílených daní obce Boršice v letech 2001 - 2010 (%)[16]

Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
DPFO	35	42	39	34	37
z toho DPFO ze ZČFP	19	22	22	21	23
DPFO ze SVČ	14	19	15	12	13
DPFO z KV	2	1	2	1	1
DPPO	23	23	25	29	24
DPH	42	35	36	37	39
Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
DPFO	32	32	28	28	29
z toho DPFO ze ZČFP	23	24	21	22	22
DPFO ze SVČ	7	7	5	4	5
DPFO z KV	2	1	2	2	2
DPPO	26	27	30	25	23
DPH	42	41	42	47	48

Tabulka 32 Rekapitulace struktury sdílených daní v ČR v letech 2001 – 2010 (%) [12]

Ukazatel\rok	2001	2002	2003	2004	2005
DPFO	30	31	31	31	29
z toho DPFO ze ZČFP	5	6	5	5	5
DPFO ze SVČ	23	23	23	24	22
DPFO z KV	2	2	3	2	2
DPPO	25	27	28	26	29
DPH	45	42	41	43	42
Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	2010
DPFO	28	27	25	26	25
z toho DPFO ze ZČFP	4	3	3	1	2
DPFO ze SVČ	23	23	20	23	22
DPFO z KV	1	1	2	2	1
DPPO	27	29	31	23	24
DPH	45	44	44	51	51

5.5 SVĚŘENÉ DANĚ

U svěřených daní jsou zastoupeny dvě skupiny daní - daň z nemovitosti a daňový příjem právnických osob za obce. Daň z nemovitosti z hlediska procesu fiskální decentralizace v ČR je tedy zvýšení fiskálních pravomocí obcí, ke kterému došlo zavedením místního koeficientu u daně z nemovitostí od roku 2009 - pozitivním krokem. Od roku 2010 byly vydány tři typy koeficientů pro obce:

Zákon o dani z nemovitostí umožňuje zastupitelstvům obcí upravit nebo zavést obecně závaznou vyhláškou tři typy koeficientů, kterými se upravuje sazba daně:

1. Koeficient přiřazený jednotlivým obcím podle počtu obyvatel z posledního sčítání lidu – tzv. korekční koeficient, kterým lze upravit sazbu daně ze staveb a stavebních pozemků: Tento koeficient mohou obce buď zvýšit o jednu kategorii (tj. o 11-56 %, v průměru o 32 %) nebo snížit až o tři kategorie. Pro jednotlivé části obce lze stanovit koeficienty v různé výši.
2. Koeficient, kterým lze zvýšit sazbu daně u staveb pro individuální rekreaci, garáží a staveb užívaných pro podnikatelskou činnost: Tento koeficient má hodnotu 1,5 a je stanoven pro vybrané druhy staveb pro celou obec. V dalším textu je tento koeficient označován jako koeficient 1,5.
3. Místní koeficient, kterým lze zvýšit sazbu daně u všech nemovitostí s výjimkou orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů. Tento koeficient má hodnotu 2, 3, 4 nebo 5 a je stanoven pro celou obec.

Pomocí těchto koeficientů může obec zvýšit daň z nemovitostí téměř osmkrát (vycházíme-li z celostátní struktury výnosů z jednotlivých daňových základů a uplatnění všech koeficientů). Současně je třeba připomenout, že obce mohou upravit i základ daně u daně z nemovitostí a to osvobozením orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů. [11]

Tabulka 33 Rekapitulace struktury daně z nemovitosti a DPPO za obce v obci Boršice v letech 2001 - 2009 (v tis. Kč) [16]

Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
Daň z nemovitosti	768	1 180	1 053	693	641
DPPO za obce	547	566	496	432	257
Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
Daň z nemovitosti	1 062	1 108	968	1 116	1 437
DPPO za obce	222	210	264	194	347

Výraznější přínos pro rozpočet obce byla daň z nemovitosti, která nebyla stabilní v sledovaném období. Daň z příjmu právnických osob po sledovaném období měla spíše klesající tendenci, tento příjem nebyl pro obec výrazným příjmem.

5.6 Daně a poplatky z vybraných činností a služeb

Poslední položkou daňových příjmů obce jsou daně a poplatky z vybraných činností a služeb. Patří sem místní poplatky, správní poplatky, poplatky a odvody za ŽP a ostatní odvody. Právní úprava místních poplatků je obsažena v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona může obec zavést svým právním předpisem vydávaným v samostatné působnosti (tj. obecně závaznou vyhláškou) některý z celkem 9 místních poplatků. Jsou to zejména poplatek ze psů, za lázeňský nebo rekreační pobyt, za užívání veřejného prostranství, ze vstupného, z ubytovací kapacity, za povolení vjezdu do vybraných míst a částí měst, za výherní hrací přístroj a za zhodnocení stavebního pozemku.

Správní poplatky zahrnují poplatky stanovené zákonem o správních poplatcích za správní úkony a správní řízení, jehož výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí atd.

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí se týkají poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových, za znečišťování ovzduší, za uložení odpadů (bez komunálního), za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, za odnětí pozemků plnění funkcí lesa, za povolené vypouštění odpadních vod do vod podzemních, za likvidaci komunálního odpadu (sběr, přeprava, třídění a odstraňování).

Ostatní odvody představují poplatky za provozovaný výherní hrací přístroj, za užívání veřejného prostranství a odvod z provozování loterií a jiných her na veřejně prospěšné účely.

[14]

Tabulka 34 Rekapitulace struktury daně z nemovitosti a DPPO za obce v obci Boršice v letech 2001 - 2009 (v tis. Kč) [16]

Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
Místní poplatky	175	115	179	184	190
Správní poplatky	105	81	90	85	85
Poplatky a odvody za ŽP	11	460	558	556	556
Ostatní odvody	456	6	5	35	3
Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
Místní poplatky	130	165	118	102	17
Správní poplatky	77	60	88	155	228
Poplatky a odvody za ŽP	782	931	1 068	1 065	1046
Ostatní odvody	109	6	9	5	23

5.7 NEDAŇOVÉ PŘÍJMY

Nedaňové příjmy se sestávají jednak z příjmů z vlastní činnosti, jako je např. poskytování služeb a výrobků (úhrady rodičů za umístění dětí v mateřských, základních uměleckých školách, ve školních družinách), jednak z odvodů příspěvkových organizací a z příjmů z pronájmu majetku pozemků a ostatních nemovitostí, movitých věcí. Najdeme zde i příjmy z úroků, např. z bankovních vkladů, a také příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy. [9]

Tabulka 35 Rekapitulace struktury nedaňových příjmů obce Boršice v letech 2001 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
Nedaňové příjmy	1 709	2 762	2 553	1 854	1 652
Vlastní činnost a odvody přebytků	1 614	2 706	2 349	1 715	1 564
V tom: Vlastní příjmy	801	1499	1327	1145	441
Odvody organizací	22	1	15	0	31
Pronájem majetku	723	1018	923	444	943
Úroky	68	188	84	126	149
Sankční platby a vratky transferů	6	1	15	5	31
Prodej majetku a ostatní	29	25	114	57	32
Splátky půjčených prostředků	60	30	75	77	25
Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
Nedaňové příjmy	1 946	2018	1 984	1 854	2013
Vlastní činnost a odvody přebytků	1 613	1979	1 962	1 715	1894
V tom: Vlastní příjmy	626	722	685	1145	1 068
Odvody organizací	0	0	5	0	3
Pronájem majetku	867	1123	1074	444	678
Úroky	120	134	198	126	145
Sankční platby a vratky transferů	0	0	5	5	5
Prodej majetku a ostatní	251	37	14	57	38
Splátky půjčených prostředků	82	2	3	77	76

Nedaňové příjmy zastupují v rozpočtu obce stabilní příjem. Po celé sledované období jsou nedaňové příjmy v rozmezí 4 %. Vlastní činnost a odvody přebytků - tato obsahuje příjmy z pronájmu pozemků (parcel, polí, luk, dvorů a jiných ploch) a také příjmy z pronájmu ostat-

ních nemovitostí a jejich částí - to představuje pronájem bytových a nebytových prostor, dále také pronájem strojů, přístrojů, dopravních prostředků). Tato položka představuje stabilní příjem pro obec - přibližně 95% celkových nedaňových příjmů. Ostatní položky nedaňových příjmů tvoří pouze 5%. V této položce se nachází splátky půjčených prostředků od obyvatelstva.

5.8 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy představují v rozpočtu obce neopakující se příjmy, jedná se o prodej pozemků, prodej hmotného a nehmotné dlouhodobého majetku. Dále jsou to ostatní kapitálové příjmy a příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů. [6]

Tabulka 36 Rekapitulace struktury kapitálových příjmů obce Boršice v letech 2001 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
Kapitálové příjmy	413	29	86	192	2
Z toho: Pozemky	411	29	86	192	2
Ostatní nemovitosti	2	0	0	0	0
Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
Kapitálové příjmy	3	312	135	1 406	55
Z toho: Pozemky	3	312	72	6	55
Ostatní nemovitosti	0	0	52	1400	0

Kapitálové příjmy obce jsou příjmy jednorázové. Jedná se o prodej nefinančního majetku, který obec odprodávala do osobního vlastnictví občanů. Kapitálové příjmy netvoří v rozpočtu obce výrazné položky, pouze v roce 2009 obec prodala podíl ve firmě LIKOD s.r.o.

5.9 Analýza dotací a transferů

Dotace a transfery druhým nejvýznamnějším zdrojem pro financování obcí. Z hlediska účelu slouží dotace k dofinancování přenesené působnosti, tzn. k výkonu státní správy, kterou obce vykonávají. Vedle dotací jim k tomu částečně slouží příjem ze správních poplatků, ale částečně přenesenou působnost obce hradí stále ze sdílených daní. I když se státní příspěvek na přenesenou působnost zvýšil, stále plně nepokrývá všechny potřeby. Vedle uvedeného příspěvku jsou obcím vypláceny převážně účelové dotace na financování provozních potřeb (běžné) i kapitálové (investiční) na zajištění služeb – veřejných statků.

Jestliže obce dotace dostávají automaticky, aniž by o ně musely žádat, jde o nárokové dotace. Ty jsou zpravidla dány zákonnými předpisy a z hlediska státu jde o mandatorní výdaje (na školství, sociální péči apod.). Pokud se o dotaci musí žádat a splnit přitom určitá kritéria, mluvíme o nenárokové dotaci a žádost nemusí být uspokojena.

Většina nárokových dotací obcí je definována a schválena zákonem o státním rozpočtu a je poskytována v rámci souhrnného finančního vztahu obcím v úhrnech podle krajů. Velká část dotací obcím je poskytována z kapitoly všeobecná pokladní správa (VPS), kterou spravuje ministerstvo financí. Jde např. o běžné dotace pro obce s rozšířenou působností v oblasti sociálních služeb nebo o investiční dotace na obnovu materiálně technické základny školství. Z kapitoly VPS je možno vyplácet mimořádné dotace na základě rozhodnutí vlády jako použití rezerv při mimořádných událostech nebo při změnách státního rozpočtu. Kapitola všeobecné pokladní správy také může poskytnout obcím návratné finanční výpomoci podle platných pravidel.

Převážná část nenárokových dotací pro obce, které mohou být běžné i kapitálové, je poskytována z rozpočtových kapitol jednotlivých ministerstev. Významné jsou i dotace ze státních fondů. [6]

Tabulka 37 Rekapitulace struktury dotací obce Boršice v letech 2001 - 2010 (v tis. Kč)

[16]

Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
Dotace	4 990	1 640	11 555	23 987	18 980
Neinvestiční transfery	4 843	1 640	9 883	11 487	1 181
v tom: Dotace z centrální úrovně	179	994	756	1 010	886
Dotace z územní úrovně	8	14	8 320	9 245	148
Transfery z vlastních fondů	3 918	632	807	1 232	147
Investiční dotace	147	0	1 672	12 500	17 799
Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
Dotace	4 491	6 033	3 417	4 653	12 639
Neinvestiční transfery	1 726	2 014	3 417	4 353	12 639
v tom: Dotace z centrální úrovně	1 180	1 037	1 167	1 135	2 209
Dotace z územní úrovně	4	180	107	284	10 420
Transfery z vlastních fondů	542	1 794	2 143	2 934	10
Investiční dotace	2 765	4 019	0	300	0

Vývoj podílu dotací na příjmech obce, je zřejmé, že zdaleka nejde o konstantní hodnotu, ale o poměrně kolísavý údaj, který se každoročně mění. Nárůst začal v roce 2003 - tento nárůst je důsledkem reformy veřejné správy, která započala vznikem krajů, zrušením okresních úřadů a přenosem řady kompetencí na obce. To si vyžádalo postupně řadu dotačních intervencí. V roce 2003 ovlivnilo čerpání dotací také financování náhrady škod po povodních v předchozím roce. Pokles podílu dotací od roku 2005 byl způsoben změnou způsobu financování platů pracovníků ve školství, když tyto transferové prostředky již neprocházejí rozpočtem příslušných obcí. Od roku 2005 se podíl dotací v podstatě ustálil pod hodnotou 30 %, která však v loňském roce byla opět překonána. Důvod je zejména v čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie, které jdou do obecních rozpočtů prostřednictvím příslušných ministerstev a cestou dotací od regionálních rad regionů soudržnosti. [9]

Vedle daňových příjmů, které tvoří největší část obecních příjmů jsou dotace a transfery druhým nejvýznamnějším zdrojem pro financování obcí. Z hlediska účelu slouží dotace k dofinancování přenesené působnosti, tzn. k výkonu státní správy, kterou obce vykonávají.

Vedle dotací jim k tomu částečně slouží příjem ze správních poplatků, ale částečně přenesenou působnost obce hradí stále ze sdílených daní. I když se státní příspěvek na přenesenou působnost zvýšil, stále plně nepokrývá všechny potřeby. [11]

Tabulka 38 Vývoj podílu dotací na celkových příjmech obce Boršice a obcí ČR v letech 2001 - 2009 (%) [16]

Obec Boršice	Ukazatel\rok	2001	2002	2003	2004	2005
	dotace	26	9	40	58	51
	Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	
	dotace	19	24	15	20	
Obce ČR	Ukazatel\rok	2001	2002	2003	2004	2005
	dotace	34	35	42	39	28
	Ukazatel\rok	2006	2007	2008	2009	
	dotace	31	30	26	32	

Většina nárokových dotací obcí je definována a schválena zákonem o státním rozpočtu a je poskytována v rámci souhrnného finančního vztahu obcím v úhrnech podle krajů. Velká část dotací obcím je poskytována z kapitoly všeobecná pokladní správa (VPS), kterou spravuje ministerstvo financí. Jde např. o běžné dotace pro obce s rozšířenou působností v oblasti sociálních služeb nebo o investiční dotace na obnovu materiálně technické základny školství. Z kapitoly VPS je možno vyplácet mimořádné dotace na základě rozhodnutí vlády jako použití rezerv při mimořádných událostech nebo při změnách státního rozpočtu. Kapitola všeobecné pokladní správy také může poskytnout obcím návratné finanční výpomoci podle platných pravidel. [11]

Tabulka 39 Rekapitulace struktury dotací obce Boršice v letech 2001 - 2010 (%) [16]

Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
Neinvestiční dotace	97	100	86	48	6
Investiční dotace	3	0	14	52	94
Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
Neinvestiční dotace	38	33	100	94	100
Investiční dotace	62	67	0	6	0

Ve sledovaném období nelze vysledovat určitou návaznost. Běžné dotace obce představují přibližně 95% rozpočtu obce. Nelze přesně stanovit tento poměr, protože v rozpočtu obce jsou roky, kdy obec získá investiční dotaci na určitý investiční záměr. Tato dotace zkreslí poměr investičních a neinvestičních dotací. Bylo by vhodnější porovnat neinvestiční dotace obce s běžnými výdaji obce za sledované období. Tyto dotace by měly pokrýt tyto rozpočtové výdaje.

Tab.40 Vývoj podílu neinvestičních dotací obce na běžných výdajích po přepočtu na 1 obyvatele (v Kč) [16]

Ukazatel \ rok	2001	2002	2003	2004	2005
Neinvestiční dotace	2 153	731	4 442	5 181	532
Běžné výdaje	7 335	5 352	9 449	10 770	5 478
podíl (%)	29	14	47	48	10
Ukazatel \ rok	2006	2007	2008	2009	2010
Neinvestiční dotace	770	903	1 540	1 956	5 732
Běžné výdaje	6 158	6 250	7 246	7 609	12 028
podíl(%)	13	14	21	26	48

Podle daného srovnání vyplývá, že obec je schopna pokrýt běžné výdaje dotacemi přibližně ve výši 27%. Výrazné navýšení neinvestičních dotací bylo v roce 2003-2004, kdy obec obdržela dotaci pro Základní školu Boršice od ŠÚ. Od následujících let byly tyto dotace poskytovány přímo školám, obce dostávaly nepatrné dotace v rámci příspěvku na přenesenou správu. V letech 2009 - 2010 se zvýšil příspěvek na výkon státní správy.

Tab. 41 Přehled výše příspěvku na výkon státní správy (v tis. .Kč) [18]

Ukazatel\rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Příspěvek	423	421	418	440	463	504	606	625	1 044	1 806

Reforma veřejné správy představuje komplexní změnu celého systému veřejné správy a významný postup v její decentralizaci. Realizace II. fáze reformy územní veřejné správy představovala přenesení kompetencí z okresních úřadů převážně na územní samosprávné celky, tj. obce s rozšířenou působností a kraje, což mj. zahrnovalo také zabezpečení finančních prostředků a vytvoření materiálních podmínek pro výkon přenášených činností.

Převod finančních prostředků byl realizován podle počtu funkčních míst, který stanovilo Ministerstvo vnitra. Počet funkčních míst byl stanoven na základě empirické zkušenosti s fungováním okresních úřadů a analýzy počtu zaměstnanců na okresních úřadech.

Výsledkem analýzy byl závěr, že počet úředníků okresních úřadů na 1000 obyvatel klesá s rostoucím počtem obyvatel správního obvodu okresního úřadu. Tato závislost dokumentuje objektivně nižší efektivitu práce na menších úřadech, která souvisí s určitou výší fixních nákladů každého úřadu. Empiricky zjištěná závislost počtu úředníků na počtu obyvatel správního obvodu okresního úřadu byla základním parametrem pro stanovení počtu funkčních míst. Následně Ministerstvo financí stanovilo pro rok 2003 výši příspěvku na výkon státní správy pro obce s rozšířenou působností ve výši 334 tis. Kč na 1 delimitované funkční místo z okresních úřadů.

Tento způsob financování přenesené působnosti na obcích s rozšířenou působností byl považován pouze za přechodné (transformační) řešení, které mělo za cíl zajistit v rámci možností objektivní rozdělení finančních prostředků okresních úřadů mezi obce s rozšířenou působností potažmo další orgány a umožnit tak delimitaci zaměstnanců okresních úřadů.

Obce, které neměly působnost obce s rozšířenou působností, byly nadále financovány příspěvkem na 100 obyvatel (systémem všem stejně), tzn. malé obce byly nadále podhodnoceny a velké obce nadhodnoceny. Zavedením financování obcí s rozšířenou působností také prostřednictvím funkčních míst se stal systém stanovení výše příspěvku na výkon státní správy nejednotný. Navíc došlo k prohloubení rozdílu, co se týče podílu úhrady výdajů na výkon státní správy odpovídajícími příjmy, mezi obcemi s rozšířenou působností (krytí výdajů z cca 90 %) na jedné straně a ostatními obcemi (krytí výdajů v úrovni menší než 50 %) na straně druhé.

Z výše uvedených důvodů a na základě stále častějších připomínek některých obcí a krajů poukazujících na nedostatečné financování přeneseného výkonu státní správy přijala vláda usnesení ze dne 17. března 2004 č. 238 o postupu optimalizace právního a ekonomického prostředí pro výkon veřejné správy orgány územních samosprávných celků, ve kterém uložila Ministerstvu vnitra zpracovat a předložit Ministerstvu financí koncepčně nový návrh na stanovení výše příspěvku na přenesenou působnost, který by respektoval vznesené připomínky a v rámci finančních možností státního rozpočtu umožnil postupné odstraňování nahromaděných disparit. [19]

Ministerstvo vnitra předložilo Ministerstvu financí novou metodiku v polovině roku 2004. Realizace nové metodiky předpokládala navýšení finančních prostředků zejména z důvodu přijatelného narovnávání vzniklých disproporcí. Návrh státního rozpočtu pro rok 2005 však nepočítal s plánovaným navýšením v této oblasti, a tak nebyla nová metodika akceptována. V návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2006 je metodika stanovení výše příspěvku aktualizována vzhledem ke změnám správních obvodů některých úřadů vykonávajících přenesenou působnost (matriční a stavební úřady) a na základě detailní analýzy výdajů a příjmů souvisejících s výkonem státní správy provedenou u obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností.

Tato analýza přinesla mj. následující informace:

- hlavní výdajovou složkou v rámci výkonu státní správy u obcí jsou mzdové výdaje (u obcí s rozšířenou působností 65 % a u obcí s pověřeným obecním úřadem 61 %);
- výdaje na výkon státní správy v přepočtu na 1000 obyvatel správního obvodu mají s rostoucím počtem obyvatel správního obvodu klesající závislost;
- podíl zaměstnanců na výkon státní správy je v průměru u obcí s rozšířenou působností 64 % a u obcí s pověřeným obecním úřadem 51 %;
- výdaje na výkon státní správy jsou u obcí s rozšířenou působností hrazeny v průměru z 84 % a u obcí s pověřeným obecním úřadem v průměru z 55 %.[19]

6 NÁVRHOVÁ ČÁST

V návrhové části jsem se zaměřila na zlepšení financování obce Boršice, jedná se o daňové příjmy, které tvoří z hlediska svého rozsahu nejvýznamnější část obecních rozpočtů (z celostátního pohledu jde o více než polovinu celkových příjmů). Dalšími položkami obecních rozpočtů jsou přijaté dotace, zejména ze státního rozpočtu a státních fondů, dále pak nedaňové příjmy (např. příjmy z vlastního podnikání) a kapitálové příjmy (např. úroky z peněžních prostředků na vkladovém účtu). Na druhé straně může obec sama zlepšit své finanční postavení svou změnou hospodaření.

Sdílené daně

Z pohledu financování obce jsou nejdůležitějšími příjmy obce sdílené daně. V současnosti probíhá diskuse o novém zákoně o RUD, který by měl platit od 1.1.2012. Smyslem nového zákona má být snížit rozdíl ve výnosu sdílených daní mezi nejmenšími a největšími sídly, která nyní čerpají na obyvatele asi 4,5krát více než nejmenší obce. Ve vyspělých zemích EU je běžný zhruba 2 až 2,5násobný rozdíl. Daňová politika státu se snaží dostat na úroveň asi 2,5 až 3násobku. Pokud by proběhla tato změna, je nutné najít v systému financování potřebné peníze na tyto změny. Největší část by byla zastoupena z národních dotačních titulů. Dalším zdrojem bude vyšší výnos daně z nemovitostí, která zatím není příliš dobře konstruována a hlavně firmy v největších městech ji mají nastavenou velmi nízko. V RUD by se mělo, byť ne tak výrazně, projevit i určité přerozdělení výnosu daní v rámci celého systému. Z národních dotačních titulů se jedná o programy, které jsou využívány nesystémově a mohou se někdy navzájem suplovat. ČR má 276 těchto titulů, tento počet svědčí o nesystémovosti, nehospodárnosti i zbytečné byrokracii nahrávající korupci. Tyto ušetřené peníze se stanou součástí autonomních příjmů obcí a měst a rozhodovat o nich budou municipality, a ne úředníci daných orgánů.

Další přínosem do sdílených daní byla spotřební daň a ekologická daň. V současnosti platí, že dynamika výběru spotřební daně u pohonných hmot neplní očekávání. Proto by pro obce momentálně nebylo až tolik výhodné ji přidat do koše sdílených daní. Z dlouhodobého hlediska by to však výhodné bylo a zařazení spotřební daně mezi daně sdílené.

Daňová politika státu by měla motivovat obce, aby více podporovaly podnikání. Osobně si myslím, že hodně záleží na tom, kde se daná obec nachází. Důležitá je její dopravní obsluh-

nost, struktura obyvatelstva, stejně jako rozmístění navazujících provozů a hlavně možnost uplatnění výsledků činností podnikatelských subjektů, ať už ve formě služby, či zboží nebo staveb. Mnohem více se příjmy obcí z daňových výnosů mají odvozovat od struktury obyvatelstva, jaké služby zřizuje pro své občany (i okolních obcí - zejména školství, sociální oblastí, zdravotnictvím, státní správu až po požární ochranu nebo sportovní a kulturní infrastrukturu), jakou má rozlohu zastavěná i zastavitelná plocha ale také i nezastavěnou část obce, jaká je tam rozmanitost životního prostředí (lesy, voda) a jaké existují širší vztahy v regionu (zaměstnanost, doprava). V rámci jednoduchosti a přehlednosti není žádoucí příliš zvyšovat počet kritérií rozdělování daňového podílu. Zásadní podmínkou je existence relevantních dat a možnost jejich získání po celou dobu platnosti zákona. Kritéria by měla být měřitelná, nezpochybnitelná a logická. Nezpochybnitelným ukazatelem i nadále bude velikost obce a počet obyvatel. Stávající kritérium rozlohy by se mělo modifikovat na tzv. "rezidenční rozlohu", tj. nezahrnout do kritéria zemědělskou půdu, lesní pozemky a vodní plochy. Za úvahu stojí, v návaznosti na rozlohu, posoudit možnou roli ukazatele délky místních komunikací. Ta možná více ukazuje na finanční nároky než někdy navrhovaný ukazatel nadmořské výšky obce. V souvislosti s nároky na obecní rozpočet při zajišťování provozu školních budov jistě bude podpořen ukazatel na žáka, který by měl podpořit ty obce, které jsou zřizovateli mateřských a základních škol. Některé návrhy po vzoru slovenských přístupů rovněž doporučují zohlednit věkovou strukturu obyvatel, což zřejmě v našich podmínkách, kdy se veškerá agenda sociálních péče začíná centralizovat, nebude akceptováno. Zabránit vzniku příliš velkého rozpětí mezi nejchudšími a nejbohatšími obcemi na území kraje za pomoci vyrovnávacího systému (například vyrovnávací dotací z rozpočtu kraje). Tím by se zároveň vytvořila finanční vazba mezi obcí a krajem. (Vyrovnávací mechanismus by mohl existovat také na úrovni krajů. Inspirací k tomu může být vyrovnávací systém v Rakousku.)

Finančně motivovat obce k dobrovolné spolupráci v oblastech, které nejsou schopny samostatně zabezpečit.

Svěřené daně a poplatky

V této položce se nachází daň z nemovitosti. Daň z nemovitostí je v plném rozsahu příjmem obcí. Ministerstvo financí připravuje z hlediska daně z nemovitostí zásadní změny, které povedou k restrukturalizaci této daně. Připravují se cenové mapy, zohledňující atraktivitu

pozemku, na kterém se nemovitost nachází. Nepočítá se přitom s tím, že daň z nemovitostí bude odvozena od tržní hodnoty nemovitosti.

Druhým výnosem, který je stoprocentním příjmem rozpočtů obcí je výnos daně z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec. Obecně lze souhlasit, že pokud je obec veřejnoprávní korporací, která slouží občanům, ale i celé veřejnosti ve prospěch jejich zájmů, neměla by mít finanční újmu ve formě placení daní ze svého podnikání. Na druhé straně neefektivita se projevuje v tom, že se sice stává poplatníkem ze své činnosti, jestliže dosahuje příjmy ze svého podnikání jako kterýkoliv jiný poplatník, nicméně tuto úlohu plní pouze formálně, nic jí to nestojí. Otázkou zůstává, zda se nejedná pouze o marné vynaložení dodatečných nákladů na administrativu této daně a zda-li by nebylo efektivnější obce od této daně osvobodit.

Poplatky

Zatímco stanovení daní a jejich rozpočtové určení obcím je záležitostí státu (obce mají možnost ovlivnit pouze konečnou výši daně z nemovitostí), je obci na druhé straně dána možnost (nikoliv povinnost) posílit své daňové příjmy zavedením místních poplatků. Právní úprava místních poplatků je obsažena v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona může obec zavést svým právním předpisem vydávaným v samostatné působnosti (tj. obecně závaznou vyhláškou) některý z celkem 9 místních poplatků (popř. všechny, nikoliv však takový, který není výslovně uveden v soustavě místních poplatků v § 1 zákona o místních poplatcích). Daněmi a místními poplatky se však zdaleka nevyčerpává výčet daňových příjmů obce. Mezi daňové příjmy obcí patří rovněž poplatky a odvody v oblasti životního prostředí, správní poplatky a ostatní odvody, které jsou ze zákona příjmem obce. Dalším přínosem pro rozpočet obce bylo zdanění hazardu, zvýšení poplatku za vynětí ze zemědělské půdy.

Příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti by neměl být diskriminační. Měl by rovnoměrně pokrývat potřeby jednotlivých skupin obcí podle jejich zákonných kompetencí. Při úhradě nákladů na výkon přenesené působnosti bude zachována forma příspěvku (nikoli dotace).

Nedaňové příjmy

Do této oblasti spadají příjmy za umístění dětí do předškolních nebo školních zařízení, obec by mohla zvednout tyto poplatky. Od roku 2009 byl poplatek za umístění dětí do předškolních zařízení zvýšen na 210 Kč z původních 150 Kč. Poplatek za umístění ve školní družině činí 50 Kč. Další variantou zlepšení nedaňových příjmy je zvýšení příjmů z pronájmu pozemků - jedná se o parcely, pole, louky, dvory, příjmy u pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí a příjmy z pronájmu movitých věcí - to zahrnuje stroje, přístroje, zařízení, dopravní prostředky apod.

Přijaté dotace

Dotace obcím se v současném systému financování obcí dají rozdělit na dvě skupiny. Jsou to jednak nárokové dotace, svázané s určitou veřejnou službou, kterou daná obec vykonává. Za předem stanovených podmínek je obci poskytnuta automaticky. Druhou skupinu tvoří dotace, o které se obce musí individuálně ucházet (nenárokové dotace).

Nárokové dotace

Nárokové dotace poskytované obecním rozpočtům plní funkci financování těchto několika skupin veřejných služeb. Především je to dotace na veřejné služby, jejichž výkon přenesl na obce stát (přenesený výkon státní správy). Jsou vykonávány také pro obyvatele jiných obcí. Důvodem dotování by neměla být jen skutečnost, že tyto služby přenesl stát na obce, ale především fakt, že je to činnost pro jiné. Z hlediska financování by měly být obci dotovány veškeré náklady s tím spojené. Problémem je zde tedy výška dotace, která by měla vycházet z objektivních nákladů na příslušnou činnost. Účetnictví obce bohužel nezachycuje podrobnost sledování nákladů na jednotlivé činnosti státní správy. Dílčí údaje ukazují, že tyto dotace nepokrývají plně náklady na výkon státní správy obcemi.

Další dotace na veřejné služby souvisí s demografickou specifikou obce. Jde zde o financování základního školství, kdy je poskytována dotace na jednoho žáka. Tímto způsobem dotování se zohledňují i případy, kdy malé obce nemají vlastní školu. Dotační vztah musí být doplněn smluvní dohodou mezi obcemi, neboť poskytovaná dotace na žáka nekryje plně

náklady. Kromě dotací na žáka poskytuje stát nenárokové dotace na obnovu školských zařízení.

Další okruh tvoří dotace na zařízení, u nichž je zřizovatelem obec, ale služby jsou poskytovány opět i širšímu území (dotace na ústavy sociální péče, na domovy důchodců, na vybraná zdravotnická zařízení). Objektem dotace je zde jedno místo, přičemž i zde se ukazuje, že poskytnutá dotace nepokrývá celkové náklady obcí na tato zařízení. Obec přes poskytnutou dotaci musí část prostředků poskytnout z vlastních zdrojů. V případě, že v takovýchto zařízeních jsou umístěni obyvatelé jiných obcí, není zde nijak řešena otázka úhrady mezi obcemi.

Investiční dotace

Nevýhodou systému dotací je jeho nepřehlednost a složitost, která vede k lobování a nežádoucím konexím. Systému chybí jasná a dlouhodobě platná pravidla pro jejich poskytování. Existuje příliš mnoho účelových dotací, které je nutno přísně vyúčtovat a v případě nevyužití vracet, což vede k ne hospodárnosti. Přejít k neúčelovým dotacím by byl vhodný, ovšem s důrazem na stanovení standardů (nedotovat vybavené obce) a výkonnostních ukazatelů (nedotovat nadstandardní služby). Plošné rozdělení prostředků všem se jeví jako neefektivní.

ZÁVĚR

Cílem mé diplomové práce bylo analyzovat finanční hospodaření obce od roku 2000 až po současnost. Analýza byla zaměřena na celkové hospodaření obce s jednotlivým rozbořením daných položek rozpočtu. Z výsledků analýzy obce byla vytvořena návrhová část na zlepšení hospodářské situace obce.

V teoretické části byla zpracována pozice obce v systému veřejné správy a srovnání dané municipality se subsystémem státní správy a samosprávy. Dále byl popsán finanční systém územní samosprávy - jedná se o proces vytváření obecního rozpočtu. Praktická část byla rozdělena na analytickou a návrhovou část. V analytické části byla popsána socioekonomická analýza a následně byl vypracován projekt pro obec Boršice. Analýza financování byla zpracována dle daného systému financování obcí v ČR. Jednalo se zejména o příjmy obce, rozdílné druhového třídění, příjmy k pokrytí rozpočtových příjmů. Důraz byl kladen na vývoj daňových příjmů v ČR. Pozornost byla věnována období let 2007 - 2008, kde nastala změna v inkasu sdílených daní pro obec. V návrhové části byly nastíněny možnosti zvýšení příjmů obce dané municipality.

V souvislosti s uvedenými aspekty platného systému a dále v souvislosti s předpokládanými dopady reformy veřejných financí je vhodné se koncepčněji zamýšlet nad celým systémem rozpočtového určení daní a hospodaření obcí. Rozsah potřebných změn a jejich dopady mohou být poměrně výrazné, přitom však jedním z daných cílů by měla být dlouhodobá udržitelnost celého systému do budoucna, což vyžaduje důkladné zvážení a posouzení všech prvků celého systému. Vytvoření systému diferenciací daňových příjmů obcí ve prospěch těch obcí, které jsou centry ekonomických a jiných aktivit, na základě "stimulačních" prvků při rozdělování daňových výnosů. Přitom je nutno vycházet z toho, že samotný výběr daní podle stanoveného místa jejich správy mnohdy není tím místem, kde daně vznikají a kde příslušná ekonomická činnost vyvolává potřebu veřejných služeb. Sdílením co největšího počtu daní by se dopady případných změn jednotlivých daní odrážely ve všech úrovních rozpočtů relativně rovnoměrně. V oblasti financování státní správy obcemi by měl stát zajistit "plné" krytí nákladů na státní správu obcím (při zohlednění příjmů ze správních poplatků), např. na základě objektivních normativů. Pokud stát přenesl na obce některé své správní činnosti, měl by tyto činnosti obcím plně finančně pokrýt. V pravidlech financování obcí by měla být zohledněna i vybraná specifika obcí, jež se nepodaří zohlednit výše uvedenými daňovými a dotačními formami financování obcí. Možnostmi, jak zohlednit určité aktivity v obcích je

zavedení místních daní. Charakteru místních daní odpovídají dnes některé místní poplatky; jsou to ty místní poplatky, které nemají charakter platby za základě poskytnutí určité protihodnoty, jak by poplatky měly fungovat, ale jsou to povinné platby bez poskytnutí adekvátní protihodnoty plátcí poplatku. Tyto místní daně s vyššími pravomocemi obcí a jejich případné rozšíření, by pak mohly zvyšovat zdroje rozpočtů obcí ve vazbě na tyto aktivity, neboť tyto aktivity současně zvyšují potřebu rozsahu veřejných služeb v příslušné obci.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] MARKOVÁ, H. Finance obcí, měst a krajů. 1.vyd. Praha: Nakladatelství Orac, 2000. 190 s. ISBN 80-86199-23-1.
- [2] PEKOVÁ, J. Hospodaření obcí a rozpočet. 1. vyd. Praha: Codex Bohemia, 1997. 289 s. ISBN 80-85963-34-5.
- [3] PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. Veřejná správa a finance. 1. vyd. Praha: Codex Bohemia, 1998. 302 s. ISBN 80-85963-85-X.
- [4] PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [5] WOKOUN, R. a kol. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 4. vyd. Vydavatelství a nakladatelství. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. 447 s. ISBN 80-86473-80-5.
- [6] KINŠT, J. Rozpočtová skladba v roce 2004. 1.vyd. Praha: Nakladatelství PRAGOEDUCA, 2004. 218 s. ISBN 80-7310-016-9.
- [7] Boršice sedm a jedno století, Boršice 2002, vydala obec Boršice.
- [8] Obec Boršice [online]. [cit. 2011-01-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.borsice.cz/>.
- [9] Deník veřejné správy [online]. [cit. 2011-02-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6449598&ht=hospoda%F8en%ED+obc%ED>.
- [10] Český statistický úřad [online]. [cit. 2011-02-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/home>.
- [11] Svaz měst a obcí [online]. [cit. 2011-01-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.smocr.cz/cz/obce-a-evropa/default.aspx>.
- [12] Česká daňová správa.[online]. [cit. 2011-03-17]. Dostupné z WWW: <<http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/282.html?year=0>.
- [13] ARES - Administrativní registr ekonomických subjektů [databáze online]. [cit. 2011-01-28]. Dostupné z WWW: <http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz.
- [14] Účetnictví, daně, právo - Sagit [online]. [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW:<http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=74&typ=r&levelid=DA_407.HTM.
- [15] Veřejné rozpočty Ministerstvo financí ČR [online]. [cit. 2011-03-09]. Dostupné z WWW:<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ver_rozpocety.html>.
- [16] Výkaz FIN 2 - 12 M. Boršice: Obecní úřad Boršice., 2000-2010.
- [17] Osobní výpovědi zaměstnanců Obecního úřadu Boršice.

[18] Výkaz obce Boršice - Přehled výše příspěvku na výkon státní správy v letech 2001-2010.

[19] Příspěvek na výkon státní správy - Ministerstvo vnitra České republiky [online].

[cit. 2011-02-09].]. Dostupné z WWW:<

<http://www.google.cz/search?sourceid=navclient&gfns=1&ie=UTF->

[8&rlz=1T4GGLR_enCZ289CZ292&q=P%c5%99ehled+v%c3%bd%c5%a1e+p%c5%99%c3%adsp%c4%9bvku+na+v%c3%bdkon+st%c3%a1tn%c3%ad+spr%c3%a1vy](http://www.google.cz/search?sourceid=navclient&gfns=1&ie=UTF-8&rlz=1T4GGLR_enCZ289CZ292&q=P%c5%99ehled+v%c3%bd%c5%a1e+p%c5%99%c3%adsp%c4%9bvku+na+v%c3%bdkon+st%c3%a1tn%c3%ad+spr%c3%a1vy).

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

-	Nezjištěno
%	Procenta
ČR	Česká republika
ČSR	Československá republika
s.r.o.	Společnost s ručením omezením
ZŠ	Základní škola
TJ	Tělovýchovná jednota
ROP	Regionální operační program
ICT	Informační a komunikační technologie
DS	Dluhová služba
Kč	Koruna česká
EU	Evropská unie
PO	Právnícká osoba
DPH	Daň z přidané hodnoty
FO	Fyzická osoba
MF	Ministerstvo financí
RUD	Rozpočtové určení
DPFO	Daň příjmů fyzických osob
ŽP	Životní prostředí
VPS	Všeobecná pokladní správa
ŠÚ	Školní úřad
MIL.	Milion
MLD.	Miliarda
TIS.	Tisíc
SVČ	Samostatné výdělečná činnost
DPFO	Daň z příjmu fyzických osob
KV	Kapitálových výnosů
DPFO ze ZČFP	Daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a požitků
ÚSC	Územní samosprávný celek
SR	Státní rozpočet

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Vzdělání obyvatel obce Boršice k 1.3.2001 [10]

Graf 2 Srovnání míry nezaměstnanosti obcí Buchlovice, Boršice a Polešovice za rok 2010[%],[10]

Graf 3 Sektorová zaměstnanost k 1.3.001[10]

Graf 4 Porovnání vývoje hospodaření obce Boršice s vývojem hospodaření obcí v ČR v letech 2001- 2009 po přepočtu na 1 obyvatele (Kč)

Graf 5 Srovnání struktury běžných a kapitálových výdajů rozpočtu obce Boršice a obcí ČR v letech 2001 - 2009 (%)

Graf 6 Rekapitulace struktury sdílených daní obce Boršice a sdílených daní ČR v letech 2001-2010 (%)

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Vývoj počtu obyvatel v letech 1860-1910[8]

Tabulka 2 Vývoj počtu obyvatel v letech 1860-2010[8]

Tabulka 3 Přirozený pohyb obyvatel v letech 2000-2010 [8]

Tabulka 4 Migrace obyvatel v letech 2000-2010 [8]

Tabulka 5 Pohyb obyvatel v letech 2000-2010 [8]

Tabulka 6 Rozdělení podle věku obyvatel k 31.12.2010 [8]

Tabulka 7 Rozdělení podle vzdělání obyvatel k 1.3.2001 v obcích Boršice a Polešovice[10]

Tabulka 8 Kvalita bydlení k 1.3.2001 v obcích Boršice a Polešovice [10]

Tabulka 9 Vybavenost bytů k 1.3.2001 v obcích Boršice a Polešovice [10]

Tabulka 10 Sektorová zaměstnanost k 1.3.2001 [10]

Tabulka 11 Obyvatelé podle ekonomické aktivity - srovnání obcí Boršice a Polešovice k 1.3.2001 [10]

Tabulka 12 Vyjíždějící do zaměstnání a škol k 1.3.2001- srovnání obcí Boršice a Polešovice [10]

Tabulka 13 Předběžný rozpočet stavby a předpokládaný zdroj financování(Kč)

Tabulka 14 Rekapitulace struktury příjmů, výdajů a financování rozpočtu obce Boršice v letech 2000 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Tabulka 15 Porovnání vývoje hospodaření obce Boršice s vývojem hospodaření obcí v ČR v letech 2001- 2009 po přepočtu na 1 obyvatele (Kč) [16], [13]

Tabulka 16 Porovnání vývoje hospodaření obce Boršice s vývojem hospodaření obcí Polešovice, Bílovice, Bánov, Tuchlovice, Horká nad Moravou, Némčice nad Hanou a ve Víkovicích v letech 2001- 2010 (v tis. Kč) [13], [16]

Tabulka 17 Ukazatele zadlužení obce Boršice v letech 2000 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Tabulka 18 Rekapitulace struktury běžných a kapitálových výdajů obce Boršice v letech 2000 - 2010 (v tis.Kč) [16]

Tabulka 19 Srovnání struktury běžných a kapitálových výdajů rozpočtu obce Boršice a obcí ČR v letech 2001 - 2009 (v %) [9] [16],

Tabulka 20 Přehled vybraných výdajů obce Boršice v letech 2000 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Tabulka 21 Rekapitulace struktury příjmů rozpočtu obce Boršice v letech 2000 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Tabulka 22 Srovnání struktury příjmů rozpočtu obce Boršice se strukturou příjmů za souhrn obcí v ČR v letech 2001 - 2009 (%)[16], [9]

Tabulka 23 Porovnání vývoje daňových příjmů obce Boršice s vývojem daňových příjmů obcí v ČR po přepočtu na 1 obyvatele (Kč) [16]

Tabulka 24 Rekapitulace struktury daňových příjmů rozpočtu obce Boršice v letech 2001 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Tabulka 25 Koeficient velikostní kategorie obce v letech 2001 - 2007[14]

*Tabulka 26 Přehled podílu obce Boršice na inkasu vybraných sdílených daní v letech 2001- 2007**

Tabulka 27 Koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů v letech 2008-2011[14]

*Tabulka 28 Přehled podílu obce Boršice na inkasu vybraných sdílených daní v letech 2008- 2011**

Tabulka 29 Přehled daně z příjmy právnických osob[12]

Tabulka 30 Vývoj DPH v letech 1993 - 2010[12]

Tabulka 31 Rekapitulace struktury sdílených daní obce Boršice v letech 2001 - 2010 (%) [16]

Tabulka 32 Rekapitulace struktury sdílených daní v ČR v letech 2001 – 2010 (%) [12]

Tabulka 33 Rekapitulace struktury daně z nemovitosti a DPPO za obce v obci Boršice v letech 2001 - 2009 (v tis.Kč) [16]

Tabulka 34 Rekapitulace struktury daně z nemovitosti a DPPO za obce v obci Boršice v letech 2001 - 2009 (v tis.Kč) [16]

Tabulka 35 Rekapitulace struktury nedaňových příjmů obce Boršice v letech 2001 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Tabulka 36 Rekapitulace struktury kapitálových příjmů obce Boršice v letech 2001 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Tabulka 37 Rekapitulace struktury dotací obce Boršice v letech 2001 - 2010 (v tis. Kč) [16]

Tabulka 38 Vývoj podílu dotací na celkových příjmech obce Boršice a obcí ČR v letech 2001 - 2009 (%) [16]

Tabulka 39 Rekapitulace struktury dotací obce Boršice v letech 2001 - 2010 (%) [16]

Tab.40 Vývoj podílu neinvestičních dotací obce na běžných výdajích po přepočtu na 1 obyvatele (Kč) [16]

Tab. 41 Přehled výše příspěvku na výkon státní správy (v tis. Kč) [18]

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Poloha obce Boršice [8]

SEZNAM PŘÍLOH

P I: REKAPITULACE VYBRANÝCH UKAZATELŮ OBCE BORŠICE

PŘÍLOHA P I: REKAPITULACE VYBRANÝCH UKAZATELŮ OBCE BORŠICE

Přehled vybraných finančních ukazatelů obce Boršice v letech 2000 - 2010 (v tis. Kč)

Ukazatel/rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Příjmy celkem	36 229	19 393	18 626	28 765	41 013	36 880
Daňové příjmy	13 873	12 186	14 193	14 568	14 979	16 244
Nedaňové příjmy	1 761	1 804	2 762	2 553	1 854	1 652
Kapitálové příjmy	1 289	413	29	86	192	2
Dotace	19 305	4 990	1 640	11 555	23 987	18 980
Výdaje celkem	43 983	21 403	19 504	23 759	37 819	40 597
Běžné výdaje	23 335	16 496	12 016	21 025	23 879	12 162
Kapitálové výdaje	20 647	4 907	7 488	2 734	13 939	28 434
Ukazatel/rok	2006	2007	2008	2009	2010	
Příjmy celkem	23 256	25 487	22 383	23 733	32 449	
Daňové příjmy	16 462	18 036	18 989	16 519	17 741	
Nedaňové příjmy	1 946	2 018	1 984	2 153	2 013	
Kapitálové příjmy	3	312	135	1 406	55	
Dotace	4 491	6 033	3 417	4 653	12 639	
Výdaje celkem	24 276	22 350	20 995	23 896	30 579	
Běžné výdaje	13 799	13 943	16 079	16 938	26 522	
Kapitálové výdaje	9 046	5 703	4 184	1 670	4 057	

ZDROJ: Výkaz FIN 2 - 12 M. Boršice: Obecní úřad Boršice., 2000-2010

Přehled počtu obyvatel obce Boršice v letech 2000 - 2010

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Počet obyvatel	2283	2249	2245	2225	2217	2220	2241	2231	2219	2226	2205

ZDROJ: Matrika obce Boršice